

From: "5.1.2.e" <[redacted]@eca.europa.eu> <[redacted]@mail.eca.europa.eu>
Date: Thursday, June 4, 2026, 5:07 PM
To: Netherlands - Senate <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: Speciaal verslag van de Europese Rekenkamer over jongerenwerkgelegenheid in de EU

EUROPESE
REKENKAMER

Beste lezer,

Het doet ons genoegen u mee te delen dat de Europese Rekenkamer Speciaal verslag 15/2026 ***“Steun uit cohesiebeleid voor jongerenwerkgelegenheid — EU spant zich in, maar werk aan de winkel om jongeren aan vaste baan te helpen”*** heeft gepubliceerd, dat is opgesteld onder leiding van ERK-lid Carlo Alberto Manfredi Selvaggi.

Volgens de auditors zijn de inspanningen van de Europese Unie om jongeren te ondersteunen bij hun integratie op de arbeidsmarkt nog steeds onvoldoende resultaatgericht. Werkgelegenheid is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de lidstaten, waarbij de EU via haar begroting ondersteunend en aanvullend optreedt. De jeugdwerkloosheid is de afgelopen tien jaar aanzienlijk gedaald. Toch zijn de door de EU gefinancierde maatregelen nog steeds onvoldoende gericht op integratie op de arbeidsmarkt op de lange termijn.

[Hier](#) vindt u het speciaal verslag en een één pagina lang overzicht van de belangrijkste feiten en bevindingen alsmede het persbericht in 24 EU-talen.

Klik [hier](#) om andere publicaties van de ERK te bekijken. Neem voor meer informatie over het werk van de ERK [contact](#) met ons op, of bezoek onze [website](#).

Met vriendelijke groet,

Europese Rekenkamer

Directoraat van het Presidentschap
Institutionele betrekkingen

5.1.2.e <[redacted]@eca.europa.eu>

5.1.2.e

Volg ons op:

In deze [privacyverklaring](#) staat hoe de Europese Rekenkamer uw persoonsgegevens verwerkt en beschermt bij het verspreiden van haar publicaties, in overeenstemming met [Verordening \(EU\) 2018/1725](#) van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door

Steun uit cohesiebeleid voor jongerenwerkgelegenheid

EU spant zich in, maar werk aan de winkel om jongeren aan vaste baan te helpen

EUROPESE
REKENKAMER

Inhoud

Paragraaf

01-19 | **Kernboodschappen**

01-06 | **Waarom dit terrein van belang is**

07-19 | **Wat wij constateerden en aanbevelen**

20-95 | **Onze bevindingen nader bekeken**

20-51 | **De Commissie heeft de lidstaten ondersteund door middel van EU-brede strategieën en financiering, maar monitort slechts in beperkte mate de langetermijneffecten**

20-25 | De Commissie heeft gebruikgemaakt van beleids- en wetgevingsinstrumenten om de lidstaten te helpen de jeugdwerkloosheid aan te pakken

26-46 | Met verschillende EU-financieringsbronnen werden de inspanningen van de lidstaten ondersteund om jongeren op de arbeidsmarkt te integreren

47-51 | De Commissie beschikt niet over informatie over de langetermijneffecten van door de EU gefinancierde maatregelen ter bevordering van de jongerenwerkgelegenheid

52-95 | **Door de EU gefinancierde maatregelen ondersteunden de aanwerving van jongeren, maar waren niet gericht op het behalen van duurzame resultaten en het bereiken van kwetsbare groepen**

52-56 | Een reeks door de EU gefinancierde maatregelen ondersteunde jongerenwerkgelegenheid

57-81 | Aanwervingsstimulansen alleen volstaan niet om jeugdwerkloosheid doeltreffend aan te pakken

82-86 | Jobcoaching en ondersteuning van beroepsopleidingen vergemakkelijken de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt

87-95 | Inactieve jongeren blijven moeilijk te bereiken

Bijlagen

Bijlage I — Over de controle

Bijlage II — Gecontroleerde maatregelen in de drie geselecteerde lidstaten

**Bijlage III — Jongeren (15-29 jaar) die inactief zijn en geen werk hebben
(in 2014 en 2024), EU en 27 lidstaten**

Afkortingen

Verklarende woordenlijst

Antwoorden van de Commissie

Tijdslijn

Controleteam

01

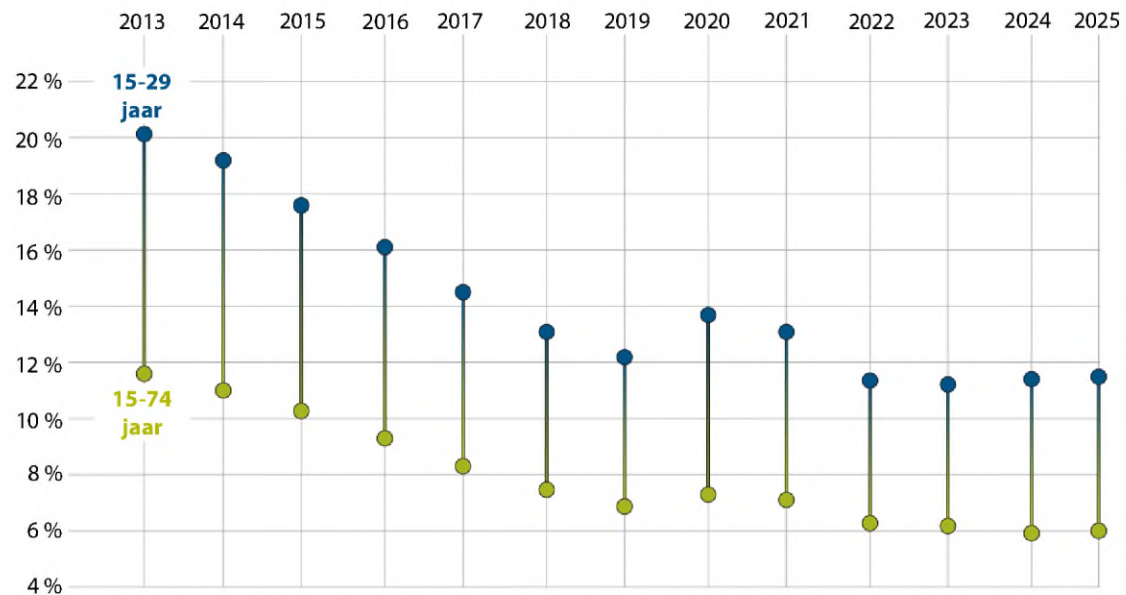
Kernboodschappen

Waarom dit terrein van belang is

- 01** Jongeren aan een duurzame baan helpen is het afgelopen decennium voor veel EU-lidstaten een van de grootste uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid geweest. Werkgelegenheid valt in de eerste plaats onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten: sinds 2014 hebben de lidstaten jaarlijks gemiddeld ongeveer 60 miljard EUR uitgegeven aan arbeidsmarktmaatregelen voor alle leeftijdsgroepen, de pieken van ongeveer 80 miljard EUR in 2020 en 2021 als gevolg van de pandemie niet meegerekend¹. De EU steunt het optreden van de lidstaten op dit gebied en vult dit waar nodig aan.
- 02** Sinds 2014 is ongeveer 25 miljard EUR aan financiering in het kader van het cohesiebeleid specifiek besteed aan het voorkomen en aanpakken van jeugdwerkloosheid en inactiviteit, met name via het Europees Sociaal Fonds (ESF), het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (Youth Employment Initiative — YEI) en aanvulling in het kader van de herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa (React-EU) voor de periode 2014-2020, alsook via het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Fonds voor een rechtvaardige transitie (Just Transition Fund — JTF) voor 2021-2027.
- 03** Het werkloosheidspercentage onder jongeren tussen 15 en 29 jaar in de EU is de afgelopen jaren gedaald van 20 % in 2013 tot minder dan 12 %. Ondanks deze verbetering ligt het sinds 2013 consequent tussen de 5 en 8 procentpunten hoger dan het totale werkloosheidspercentage voor de gehele beroepsbevolking (mensen van 15-74 jaar) (*figuur 1*). In 2025 waren 4,7 miljoen jongeren in de EU werkloos, wat neerkomt op 11,6 % van de beroepsbevolking van 15-29 jaar.

¹ Eurostat, [LMP expenditure by type of action](#), totaal maatregelen inzake arbeidsmarktbeleid.

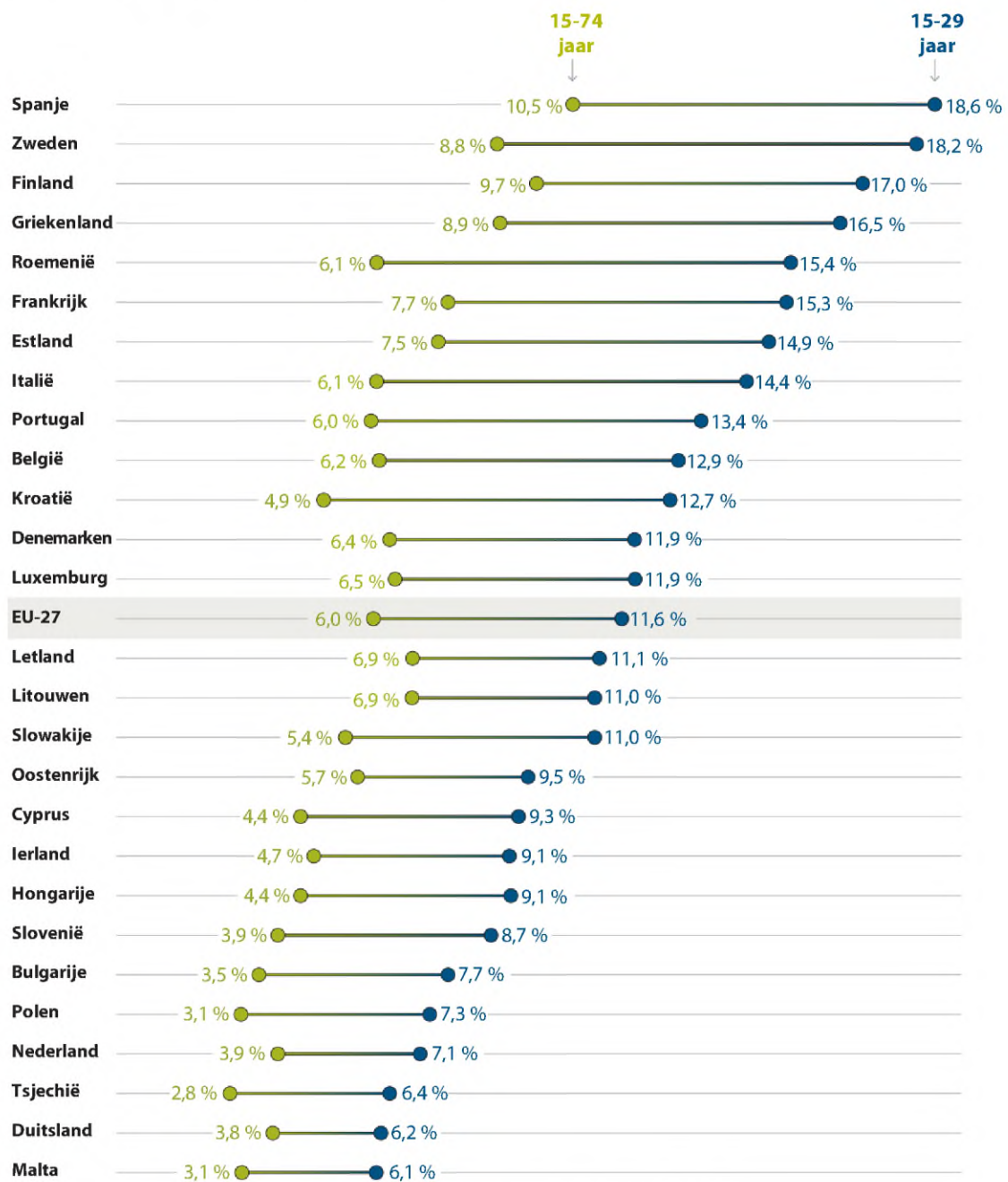
Figuur 1 | Jeugdwerkloosheid in de EU versus totale werkloosheid in de periode 2013-2025, jaarlijkse gegevens

Bron: ERK, op basis van [gegevens van Eurostat](#), geëxtraheerd op 25 maart 2026.

- 04** Ondanks een gestage daling in het algemeen blijft de jeugdwerkloosheid in veel lidstaten hoog, met de hoogste percentages in Spanje (18,6 %) en Zweden (18,2 %). Malta (6,1 %) en Duitsland (6,2 %) hebben daarentegen de laagste percentages ([figuur 2](#)).

Figuur 2 | Werkloosheidspercentages (voor jongeren en totale beroepsbevolking), 2025

Bron: ERK, op basis van gegevens van Eurostat, geëxtraheerd op 25 maart 2026.

- 05** Het doel van onze controle was na te gaan hoe de EU heeft bijgedragen tot de ondersteuning van de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt. Daarom hebben we beoordeeld hoe het beleid en de financiering van de EU een bijdrage hebben geleverd aan de inspanningen van de lidstaten tijdens de programmeringsperioden 2014-2020 en 2021-2027. In dit verband hebben wij beoordeeld:
- o hoe de Commissie de lidstaten heeft ondersteund om de arbeidssituatie van jongeren te verbeteren en hoe zij de resultaten heeft gemonitord,
 - o of door de EU gefinancierde maatregelen de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt, met inbegrip van de meest kwetsbare groepen, hebben vergemakkelijkt.
- 06** Met ons verslag willen we inzichten en aanbevelingen verschaffen die kunnen bijdragen aan de planning en uitvoering van steun voor jongerenwerkgelegenheid na 2027. Zie [bijlage I](#) voor meer achtergrondinformatie en details over de reikwijdte en aanpak van de controle.

Wat wij constateerden en aanbevelen

- 07** De Commissie heeft op passende wijze gebruikgemaakt van de instrumenten waarover zij beschikt om de lidstaten te ondersteunen bij hun inspanningen tussen 2013 en 2024 om de jeugdwerkloosheid aan te pakken. De door ons onderzochte aanwervingsstimulansen in de lidstaten waren echter onvoldoende gericht op de langetermijnintegratie van jongeren op de arbeidsmarkt, en met de inspanningen is het nog niet gelukt om de meest kwetsbaren, met name degenen die inactief zijn, adequaat te bereiken.
- 08** De Commissie verstrekke een strategisch kader om de lidstaten bij te staan bij de bestrijding van jeugdwerkloosheid via de jongerengarantie en het Europees Semester (zie de paragrafen [20-25](#)), samen met overeenkomstige EU-financiering (zie de paragrafen [26-46](#)). De specifieke operationele programma's in het kader van het ESF en het YEI in de programmeringsperiode 2014-2020 hebben de lidstaten geholpen bij het ontwerpen en uitvoeren van strategische benaderingen om jeugdwerkloosheid aan te pakken door specifieke te ondersteunen maatregelen te beschrijven en specifieke financiering toe te wijzen (zie de paragrafen [26-35](#)).

- 09** De aanvullende financiering die sinds 2020 vanuit React-EU is verstrekt, heeft bijgedragen aan de inspanningen van de lidstaten om de jeugdwerkloosheid aan te pakken, die tijdens de COVID-19-pandemie was toegenomen. Deze ondersteuning omvatte kortetermijnmaatregelen om mensen aan het werk te houden (zie de paragrafen [37-40](#)). De EU is in de programmeringsperiode 2021-2027 maatregelen voor jongerenwerkgelegenheid blijven ondersteunen, ditmaal via het ESF+ en het JTF. De uitvoering van het ESF+ verliep in de eerste jaren echter traag. Hoewel projecten in de lidstaten aanzienlijk sneller worden geselecteerd, blijft het risico bestaan dat de toegenomen druk om de middelen tegen het einde van de programmeringsperiode aan te wenden ertoe zou kunnen leiden dat deze minder doeltreffend worden ingezet (zie de paragrafen [41-46](#)).
- 10** De Commissie beschikt over weinig informatie over de resultaten op langere termijn van de financiële steun van de EU voor werkgelegenheid voor jongeren. In toekomstige beleidsevaluaties zal wellicht aandacht worden besteed aan dit aspect, maar het is onzeker of en wanneer dat zal gebeuren. Het voorstel van de Commissie voor een prestatiekader voor de periode na 2027 bevat een resultaatindicator voor specifieke steun voor werkgelegenheid voor jongeren. Dit omvat echter geen langetermijnperspectief. In het kader voor de monitoring van de uitvoering van de jongerengarantie bestaan resultaatindicatoren voor de langere termijn die langer dan zes maanden duren, maar dit staat los van het ESF+-kader en heeft betrekking op sommige, maar niet alle, ESF+-maatregelen voor jongerenwerkgelegenheid (zie de paragrafen [47-51](#)).
- 11** Maatregelen ter vermindering van de jeugdwerkloosheid worden ontworpen en uitgevoerd door de lidstaten en kunnen verschillende vormen aannemen, zoals aanwervingsstimulansen, maatregelen voor het behoud van banen en ander actief arbeidsmarktbeleid. De Commissie heeft geen gedetailleerde analyse uitgevoerd waarin de impact van de verschillende soorten steun wordt vergeleken, met bijzondere aandacht voor jongerenwerkgelegenheid (zie de paragrafen [52-56](#)).

Aanbeveling 1

Verbeter de monitoring en evaluatie van financiering in het kader van het cohesiebeleid ter ondersteuning van werkgelegenheid voor jongeren

De Commissie moet:

- a) gebruikmaken van de follow-upindicatoren die zijn vastgesteld in verband met het kader van indicatoren voor de jongerengarantie om inzicht te krijgen in de resultaten op middellange en langere termijn van de cohesiebeleidsmaatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren;
- b) als onderdeel van de evaluatie achteraf van het ESF+ beoordelen in hoeverre maatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren blijvende effecten hebben, met inbegrip van een analyse waarin het effect van de verschillende soorten steun wordt vergeleken en — op basis van deze beoordeling — de lidstaten ondersteunen bij het verbeteren van hun gerelateerde maatregelen.

Streefdatum voor de uitvoering: a) eind 2027, b) eind 2031.

12 In combinatie met regelingen voor het behoud van banen kunnen algemene aanwervingssubsidies dienen als een snelle reactie in tijden van economische neergang, zoals tijdens de COVID-19-pandemie, wanneer het vooral zaak is de vraag naar arbeidskrachten te ondersteunen en een verdere krimp op korte termijn te voorkomen. Op de langere termijn kunnen aanwervingsstimulansen effectiever zijn bij het creëren van duurzame werkgelegenheid als ze:

- o de behoeften van de arbeidsmarkt in acht nemen;
- o worden gecombineerd met opleiding op de werkplek, waardoor de inzetbaarheid van jongeren wordt verbeterd en lacunes in vaardigheden worden aangepakt, en
- o beschikken over passende waarborgen om ervoor te zorgen dat de nieuw gecreëerde banen na het aflopen van de EU-steun blijven bestaan (zie de paragrafen [60-63](#)).

- 13** De nationale autoriteiten die verantwoordelijk waren voor het ontwerpen van de stimulansen waarop deze controle betrekking had, beschikten over instrumenten om de situatie en de behoeften op de arbeidsmarkt te beoordelen, maar maakten daar geen gebruik van om de steun gericht in te zetten; in plaats daarvan boden zij stimulansen aan in vrijwel alle sectoren, zonder onderscheid te maken. In sectoren die kampen met een acuut tekort aan geschoolde arbeidskrachten, waar wel kandidaten beschikbaar zijn maar die mogelijk onvoldoende ervaring hebben of bijgeschoold moeten worden, zijn aanwervingsstimulansen effectiever als ze een stevige opleidingscomponent bevatten. De aanwervingsstimulansen die wij hebben onderzocht, waren niet afhankelijk van het aanbieden van opleiding op de werkplek die kan leiden tot de ontwikkeling van relevante vaardigheden (zie de paragrafen [64-67](#)).
- 14** Spanje en Italië hebben maatregelen ingevoerd om het scheppen van banen en werkgelegenheid te stimuleren die ook na afloop van de subsidieperiode (d.w.z. wanneer er geen financiering meer beschikbaar was) standhouden, onder meer door middel van verplichte vaste contracten of minimale retentieperiode. Niet alle werknemers bleven in dienst. Zo nam een kwart van alle jongeren die baat hadden bij gesubsidieerde contracten in het kader van een door ons gecontroleerde maatregel in Italië, ontslag, en hetzelfde gold voor werknemers in twee van de tien contracten die we in het kader van een andere maatregel in Spanje in onze steekproef hadden opgenomen. Deze twee lidstaten beschikten niet over doeltreffende instrumenten — zoals exitgesprekken — om de onderliggende redenen voor de vroegtijdige beëindiging van de contracten te beoordelen, waardoor specifieke kenmerken ten opzichte van de algemene trend op de arbeidsmarkt aan het licht hadden kunnen komen (zie de paragrafen [68-71](#)).
- 15** In de door ons gecontroleerde operationele programma's was er geen duidelijke definitie van wanneer een jongere kan worden geacht met succes te zijn geïntegreerd in de arbeidsmarkt. brengt het risico met zich mee dat bij de toewijzing en het gebruik van EU-middelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren voldoende specifieke en meetbare doelstellingen ontbreken, waardoor het moeilijker wordt om doeltreffende steun te ontwerpen en resultaten te meten (zie de paragrafen [72-74](#)).
- 16** Als aanwervingsstimulansen niet goed zijn ontworpen, kunnen ze leiden tot een inefficiënte besteding van overheidsgeld, vooral als de gesubsidieerde banen toch zouden zijn gecreëerd of behouden. Dit wordt het buitenkanseffect genoemd. Beoordelaars in zowel Italië als Spanje hebben erop gewezen dat de doelgroep beter moet worden gedefinieerd en hebben aanbevolen de subsidiabiliteitscriteria aan te passen aan degenen die kwetsbaarder zijn of minder snel een baan zullen vinden zonder stimulans. Dit blijft echter sterk afhankelijk van de wijze waarop financieringsaanvragen worden opgesteld (zie de paragrafen [59](#) en [75-81](#)).

- 17** Daarnaast hebben jobcoaching en ondersteuning van beroepsopleidingen een positief effect gehad op de verbetering van de werkgelegenheidsvooruitzichten van deelnemers. Deze kunnen dienen als een noodzakelijke eerste stap om een geschikt baan aanbod te vinden of anderszins de inzetbaarheid van de personen te vergroten (zie de paragrafen [82-86](#)).

Aanbeveling 2

Verbeter de doeltreffendheid van door de EU gefinancierde aanwervingsstimulansen voor jongeren en verlaag het risico van buitenkanseffect

De Commissie moet met de lidstaten samenwerken die door de EU gefinancierde stimuleringsmaatregelen voor het aannemen van personeel inzetten ter bevordering van de werkgelegenheid voor jongeren, om te benadrukken dat de focus en de doelstellingen van deze maatregelen duidelijk moeten worden omschreven en goed gericht moeten zijn, en tot doel hebben jongeren duurzaam in de arbeidsmarkt te integreren en het risico van buitenkanseffect te verlagen.

Deze samenwerking kan bijvoorbeeld bestaan uit het verzamelen, analyseren en verspreiden van relevante informatie als beste praktijk, en kan betrekking hebben op de volgende aspecten:

- hoe aanwervingsstimulansen kunnen worden gekoppeld aan opleiding op de werkplek die de toekomstige inzetbaarheid van jongeren vergroot en de vaardigheidskloof verkleint;
- hoe aanwervingsstimulansen kunnen worden gericht op personen die meer moeite hebben om een baan te vinden, bijvoorbeeld door middel van specifieke subsidiabiliteitscriteria of verschillende steunniveaus;
- welke mechanismen kunnen worden ingevoerd om werkgevers aan te moedigen de nettowerkgelegenheid te vergroten en werknemers in dienst te houden na het verstrijken van de subsidie.

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2027.

- 18** Jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (not in education, employment or training — NEET-jongeren), omvatten zowel werklozen als inactieven (zie [kader 1](#) in [bijlage I](#)). Inactieve NEET-jongeren worden doorgaans geconfronteerd met institutionele belemmeringen om de arbeidsmarkt te betreden, wat erop wijst dat hun uitdagingen verder reiken dan het bereik van het arbeidsmarktbeleid alleen. In de periode 2014-2020 daalde het percentage NEET-jongeren in de EU, evenals het absolute aantal werkloze en inactieve NEET-jongeren. Het aantal inactieve NEET-jongeren daalde echter veel minder sterk dan het aantal werkloze NEET-jongeren (met 16 % tegenover 50 %). Als we kijken naar de drie lidstaten die we hebben gecontroleerd, is het aantal inactieve NEET-jongeren zelfs toegenomen in Duitsland en Spanje. Over het algemeen is de samenstelling van de populatie NEET-jongeren in de EU aanzienlijk veranderd en bestaat deze nu voornamelijk uit inactieve jongeren, die moeilijker te bereiken zijn gebleken (zie de paragrafen [87-91](#)).
- 19** Dit wijst erop dat inactieve jongeren een doelgroep blijven die moeilijk te bereiken is. In de drie gecontroleerde lidstaten hebben beoordelaars en belanghebbenden benadrukt dat adequate voorlichtingsactiviteiten nodig zijn om de meest kwetsbare en kansarme groepen te bereiken. De Commissie heeft in het wetgevingskader voor cohesie voor 2021-2027 specifieke bepalingen opgenomen op grond waarvan de lidstaten gerichte voorlichtingsstrategieën voor jongeren moeten invoeren. Het is echter nog te vroeg om te concluderen of deze bepalingen merkbare resultaten hebben opgeleverd (zie de paragrafen [92-95](#)).

Aanbeveling 3

Verleen gerichtere steun aan inactieve jongeren in het kader van het cohesiebeleid

De Commissie moet:

- a) in de huidige programmeringsperiode de lidstaten meer ondersteuning bieden bij hun inspanningen om inactieve jongeren beter te identificeren en hun deelname aan door de EU gefinancierde maatregelen bevorderen, waardoor hun integratie op de arbeidsmarkt wordt vergemakkelijkt;
- b) in het kader van de evaluatie achteraf van het ESF+, en mede op basis van de door de lidstaten uitgevoerde evaluaties, beoordelen of de door de lidstaten in de programmeringsperiode 2021-2027 uitgevoerde voorlichtingsactiviteiten succesvol zijn geweest, en
- c) op basis van deze beoordeling voorbeelden van beste praktijken verzamelen, analyseren en verspreiden om de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van hun gerelateerde maatregelen.

Streefdatum voor de uitvoering: a) eind 2027, b) en c) eind 2031.

Onze bevindingen nader bekeken

De Commissie heeft de lidstaten ondersteund door middel van EU-brede strategieën en financiering, maar monitort slechts in beperkte mate de langetermijneffecten

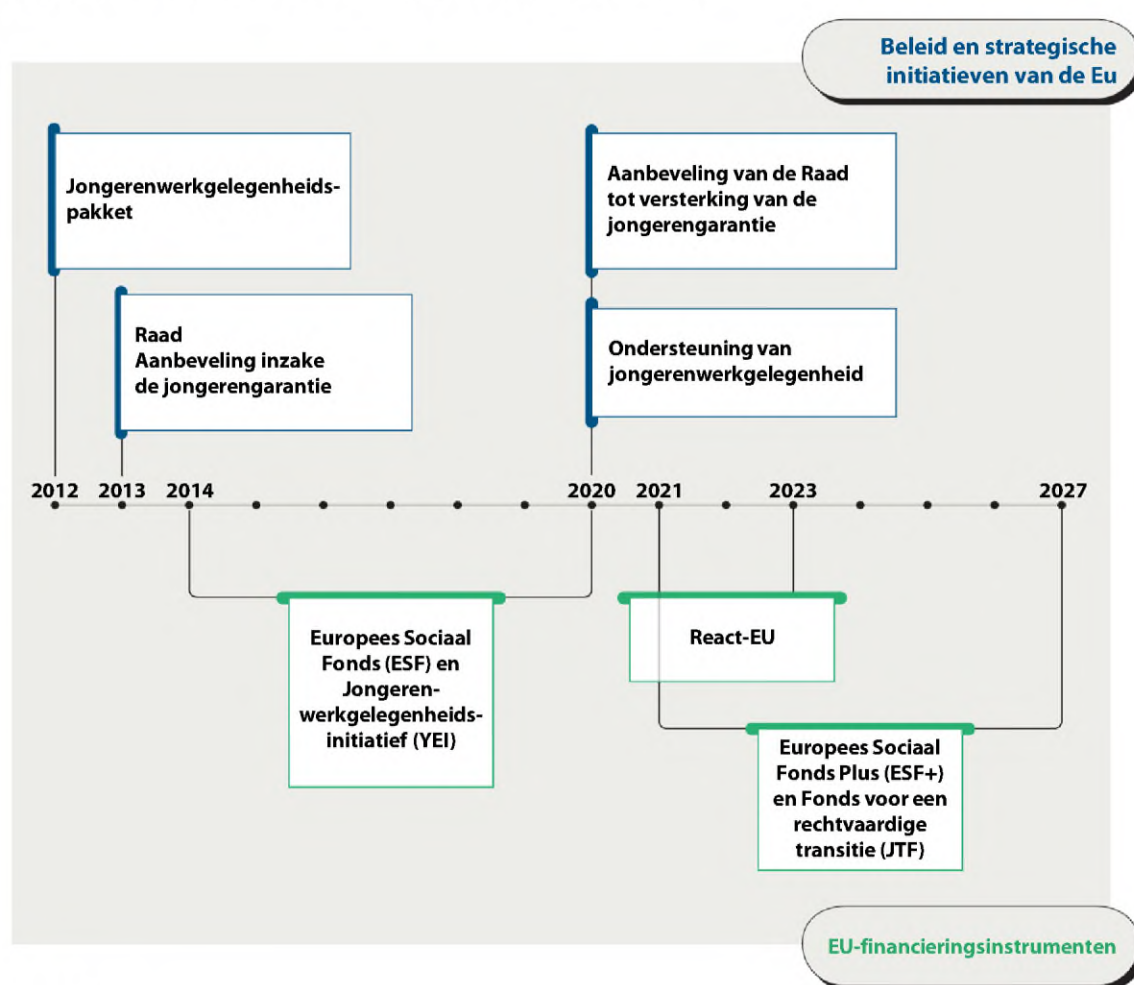
De Commissie heeft gebruikgemaakt van beleids- en wetgevingsinstrumenten om de lidstaten te helpen de jeugdwerkloosheid aan te pakken

20 Werkgelegenheids- en sociaal beleid is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de lidstaten. Binnen het toepassingsgebied van de Verdragen² en de [Europese werkgelegenheidsstrategie](#) heeft de Commissie tot taak beleidsprioriteiten voor te stellen, begeleiding op maat te bieden en te zorgen voor coördinatie op het gebied van werkgelegenheid en sociale inclusie, ook voor jongeren. In het kader van het Europees Semester is de Commissie verantwoordelijk voor het aanpakken van kwesties in verband met jeugdwerkloosheid, het uitbrengen van verslag hierover in de landverslagen en het voorstellen van landspecifieke aanbevelingen.

² Artikel 3, lid 3, van het [Verdrag betreffende de Europese Unie](#), en de artikelen 9 en 145-161 van het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#).

- 21** We hebben de activiteiten van de Commissie op het gebied van jeugdwerkloosheid sinds 2012 geëvalueerd, te beginnen met de lancering van een pakket maatregelen inzake jeugdwerkgelegenheid in dat jaar, gevolgd in 2013 door de oprichting van een specifiek initiatief (de **jongerengarantie**) en een nieuw financieringsinstrument (het **jongerenwerkgelegenheidsinitiatief** — YEI). In **figuur 3** wordt een overzicht gegeven van de EU-initiatieven en -financieringsinstrumenten ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid die tussen 2012 en 2024 zijn opgezet. In de paragrafen **26-46** geven wij nadere details over het gebruik van EU-financieringsinstrumenten.

Figuur 3 | EU-initiatieven en -financieringsinstrumenten om de jeugdwerkloosheid aan te pakken (2012-2024)

Bron: ERK.

22 De verschillende beleids- en strategische initiatieven van de EU zijn ontwikkeld om rekening te houden met veranderende behoeften. De [jongerengarantie](#), die in 2013 bij een aanbeveling van de Raad is ingevoerd, heeft het werkgelegenheidsbeleid voor jongeren op EU- en nationaal niveau vormgegeven. Om de negatieve gevolgen van de COVID-19-pandemie voor jongeren te beperken, heeft de Commissie in 2020 het pakket ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren³ aangenomen, dat een voorstel voor een [versterkte jongerengarantie](#) bevatte (*kader 1*).

³ COM/2020/276.

Kader 1

Jongerengarantie in zijn oorspronkelijke en versterkte vorm

De **jongerengarantie** was een EU-initiatief uit 2013 om jeugdwerkloosheid en inactiviteit aan te pakken en ervoor te zorgen dat jongeren onder de 25 jaar binnen vier maanden nadat zij werkloos waren geworden of het formele onderwijs hadden verlaten, een van de volgende mogelijkheden kregen:

- o een deugdelijk aanbod krijgen voor een baan,
- o voortgezette scholing,
- o een leerlingplaats, of
- o een stage.

Belangrijke kenmerken waren onder meer het bevorderen van kansen die zouden kunnen leiden tot een duurzame integratie van jongeren in de arbeidsmarkt.

De **versterkte jongerengarantie** van 2020 is een geactualiseerde versie van het oorspronkelijke initiatief, dat hierdoor is vervangen. Deze garantie werd voorgesteld als onderdeel van de voortdurende inspanningen van de Commissie om de jeugdwerkloosheid te bestrijden, met name de uitdagingen die voortvloeien uit de COVID-19-pandemie en de veranderende economische omstandigheden. Het doel was om uitgebreidere en meer aanpasbare ondersteuning te bieden, waarbij jongeren werden gekoppeld aan kansen die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoeften van de arbeidsmarkt. De versterkte garantie breidde de jongerengarantie uit tot jongeren tussen 15 en 29 jaar en had tot doel kwetsbare jongeren beter te bereiken.

- 23** Vanaf 2014 hebben de lidstaten de jongerengarantie ingevoerd op basis van nationale **implementatieplannen voor de jongerengarantie**. In de plannen werden de maatregelen vastgesteld die nodig zijn om de hervormingen op het gebied van jongerenwerkgelegenheid uit te voeren en werd uiteengezet hoe de daarmee verband houdende activiteiten zouden worden gefinancierd. Dit heeft geleid tot een meer gestructureerde aanpak van jeugdwerkloosheid. Als gevolg daarvan hebben de meeste openbare diensten voor arbeidsvoorziening hun dienstverlening aan jongeren verbeterd en uitgebreid, en hebben zij een breder takenpakket op zich genomen op het gebied van het beheer, de coördinatie en de directe dienstverlening in het kader van de jongerengarantie⁴. Daarnaast werd de lidstaten gevraagd nationale coördinatoren voor de jongerengarantie aan te wijzen.

⁴ Zie Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening, [2021 PES Capacity Questionnaire Part II: Monitoring of PES support of the reinforced Youth Guarantee](#).

- 24** De Commissie heeft het Europees Semester consequent aangegrepen om te benadrukken dat de lidstaten, met name die met een hoge jeugdwerkloosheid, hun aandacht moeten richten op jongeren en in hen moeten investeren. In veel landverslagen die voor het Europees Semester zijn opgesteld, wordt erkend dat jongeren nog steeds met aanzienlijke uitdagingen op de arbeidsmarkt worden geconfronteerd. Dit komt tot uiting in de landverslagen van 2025 voor [Spanje](#) en [Italië](#), ondanks de aanzienlijke vooruitgang die beide lidstaten hebben geboekt met betrekking tot de meeste indicatoren voor jongerenwerkgelegenheid. De situatie in [Duitsland](#) is beter: de jeugdwerkloosheid en het percentage jongeren dat geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt (not in employment, education or training — NEET-jongeren) liggen onder het EU-gemiddelde.
- 25** In het kader van haar ondersteunende en faciliterende rol heeft de Commissie de algemene strategische koers voor het werkgelegenheids- en sociaal beleid van de EU vastgesteld en via het jaarlijkse Europees Semester de aandacht gevestigd op jeugdwerkloosheid, waarbij zij de lidstaten heeft aangemoedigd om zich hierop te richten.

Met verschillende EU-financieringsbronnen werden de inspanningen van de lidstaten ondersteund om jongeren op de arbeidsmarkt te integreren

- 26** De Verdragen voorzien in financiering om de werkgelegenheidskansen voor werknemers te verbeteren en de administratie ervan toe te vertrouwen aan de Commissie⁵. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor het plannen van de besteding van de fondsen van het cohesiebeleid van de EU; de Commissie, die de eindverantwoordelijkheid draagt voor een goed gebruik van de EU-begroting, moet op passende wijze toezicht houden op dit proces om een doeltreffende en efficiënte besteding te waarborgen.
- 27** We onderzochten in hoeverre het cohesiebeleid heeft bijgedragen aan de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt. We analyseerden verschillende EU-financieringsinstrumenten in het kader van het cohesiebeleid en een aantal geselecteerde programma's om conclusies te trekken over de steun van de Commissie voor de inspanningen van de lidstaten om jongeren op de arbeidsmarkt te integreren.

⁵ Artikel 162-164, van het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#).

- 28** We constateerden dat verschillende fondsen van het cohesiebeleid hadden bijgedragen aan de maatregelen van de lidstaten om de jeugdwerkloosheid aan te pakken. De belangrijkste instrumenten in de periode 2014-2020 waren het **Europees Sociaal Fonds (ESF)**⁶ en, voor de twintig lidstaten met een jeugdwerkloosheid van meer dan 25 %, het **jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (YEI)**⁷. Het YEI vormde een aanvulling op ESF-steun en nationale maatregelen gericht op werkloosheid en ondersteunde alleen jongeren die als NEET-persoon waren geclassificeerd.
- 29** Tussen 2021 en 2023 konden de lidstaten de middelen die zij gebruikten om jongeren te helpen, aanvullen met extra EU-financiering uit het initiatief voor **herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa (React-EU)**⁸.
- 30** Voorts verplichtte het **Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+)** voor 2021-2027 de lidstaten om een gepast bedrag van hun middelen toe te wijzen aan gerichte maatregelen en structurele hervormingen **ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid** (met name bij de uitvoering van regelingen in het kader van de jongerengarantie)⁹.
- 31** De lidstaten behouden discretionaire bevoegdheid bij de verdeling van de middelen van het cohesiebeleid over specifieke maatregelen binnen de investeringsprioriteiten en -doelstellingen, met inbegrip van de maatregelen ter bestrijding van jeugdwerkloosheid. Onder voorbehoud van de vereiste minimale thematische concentratie voor het ESF+ (zie paragraaf **41**) weerspiegelt de financiering die is gereserveerd voor jongerengerelateerde maatregelen in de eerste plaats nationale of subnationale beleidskeuzes, naast de arbeidsmarktomstandigheden op het moment van toewijzing, de omvang van de jongerenpopulatie en het totale bedrag dat aan elke lidstaat is toegewezen.

⁶ Verordening (EU) 1304/2013.

⁷ Ibid., hoofdstuk IV, artikel 16.

⁸ Verordening (EU) 2020/2221.

⁹ Verordening (EU) 2021/1057, artikel 7, lid 6.

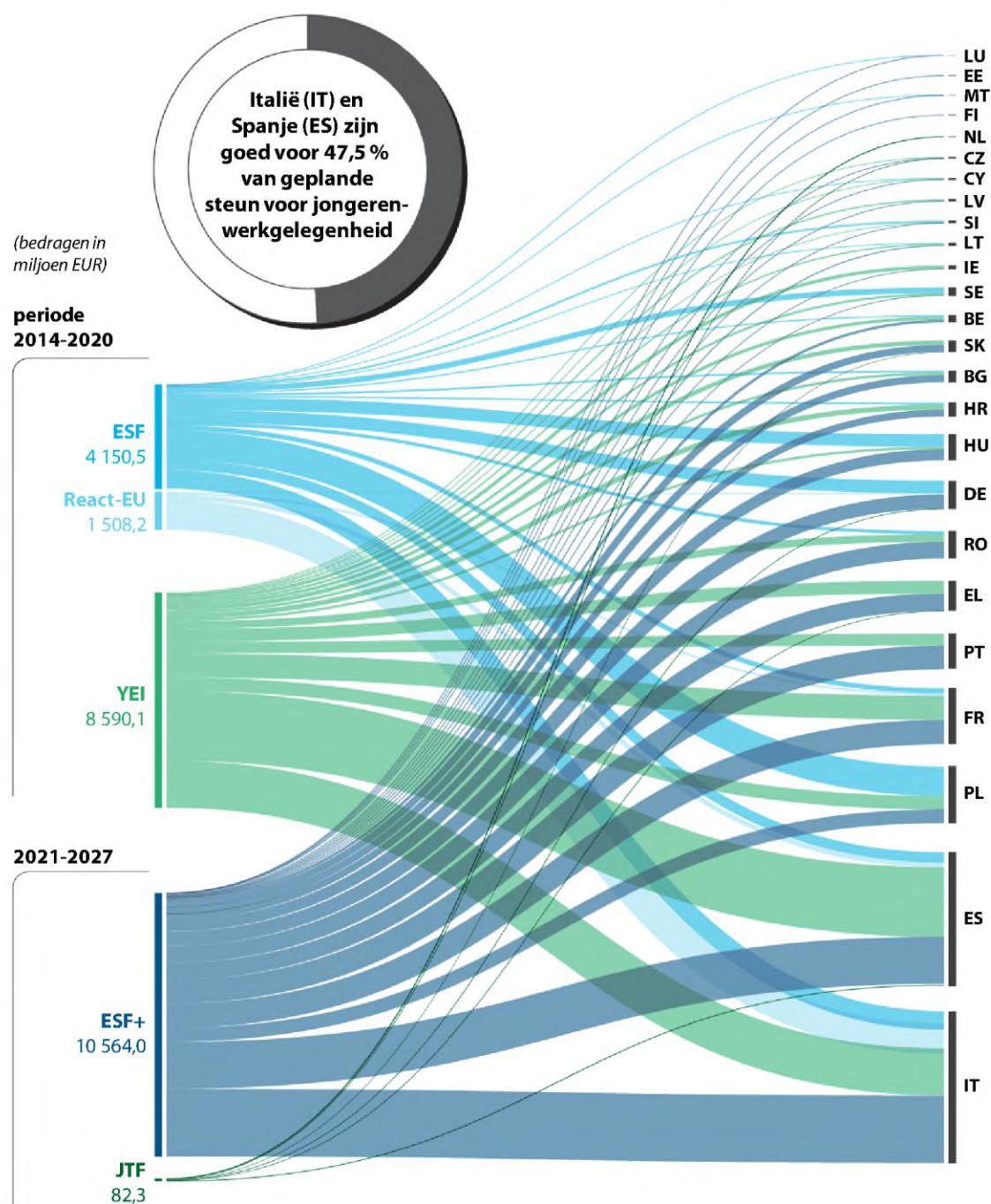
- 32** Financiering specifiek ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren werd geormerkt via een investeringsprioriteit in de periode 2014-2020 en een specifieke prioriteit in de periode 2021-2027¹⁰. Financiering kan ook worden getraceerd via een specifieke “interventiecode” (103 — *duurzame integratie op de arbeidsmarkt van jongeren*)¹¹ in de periode 2014-2020 en een soortgelijk “interventiegebied” (136 — *specifieke ondersteuning van werkgelegenheid bij jongeren en sociaal-economische integratie van jongeren*)¹² in de periode 2021-2027. Financiering in het kader van andere interventiecodes en -gebieden kan ook de jongerenwerkgelegenheid ondersteunen, zij het indirect of zonder een exclusieve focus op deze doelgroep.
- 33** Voor het **ESF** (met inbegrip van aanvullende middelen uit React-EU) of het **YEI** hadden de lidstaten, met gebruikmaking van de geselecteerde interventiecodes als basis voor onze berekening, in totaal 14,2 miljard EUR aan EU-financiering toegewezen onder interventiecode 103 (*figuur 4* en *tabel 1* van *bijlage I*). Italië (met 3,9 miljard EUR) en Spanje (met 3,4 miljard EUR) waren de lidstaten met het grootste aandeel. Voor het **ESF+** was in het kader van interventiegebied 136 in totaal 10,6 miljard EUR aan EU-financiering gepland. Italië (met 2,7 miljard EUR) en Spanje (met 1,9 miljard EUR) waren opnieuw de twee lidstaten met de hoogste toewijzing op dit interventiegebied. In de periode 2021-2027 hebben zes lidstaten ook besloten **JTF**-financiering toe te wijzen aan interventiegebied 136, voor een totaalbedrag van 82 miljoen EUR. Voor de twee programmeringsperioden samen bedroegen de toewijzingen in totaal 24,9 miljard EUR.

¹⁰ Verordening (EU) 1304/2013, artikel 3, lid 1, punt a), ii), en Verordening (EU) 2021/1057, artikel 11.

¹¹ Uitvoeringsverordening (EU) 215/2014 van de Commissie, bijlage I.

¹² Verordening (EU) 2021/1060, bijlage I.

Figuur 4 | ESF-, YEI-, React-EU-, ESF+- en JTF-bedragen die zijn toegewezen aan interventiecode 103 en interventiegebied 136

Opmerking: Denemarken en Oostenrijk hebben geen financiering uit hoofde van interventiecode 103 en gebied 136 gepland. EU-bedragen worden weergegeven zonder medefinanciering door de lidstaten. Gegevens voor 2014-2020 zijn exclusief het Verenigd Koninkrijk.

Bron: ERK, op basis van gegevens uit het [opendataplatform voor cohesie](#) (geëxtraheerd op 10 februari 2026) en het [SFC](#).

In de periode 2014-2020 werd in specifieke operationele programma's meer aandacht besteed aan de bestrijding van jeugdwerkloosheid

- 34** De operationele programma's voor het ESF of het YEI waarover de Commissie en de lidstaten overeenstemming hadden bereikt, boden strategische benaderingen wat betreft de te ondersteunen maatregelen en de algemene toewijzing van middelen om de jeugdwerkloosheid aan te pakken.
- 35** Voor de periode 2014-2020 hebben specifieke programma's voor werkgelegenheid voor jongeren — zoals *Empleo juvenil* in Spanje en *Iniziativa Occupazione Giovani* in Italië — de nationale autoriteiten geholpen om de maatregelen op nationaal niveau beter te coördineren, met specifieke maatregelen en monitoring van jongeren. Dit was niet het geval in eerdere programmeringsperioden.
- 36** Vijf lidstaten (Denemarken, Estland, Nederland, Oostenrijk en Finland) hebben geen ESF- en YEI-financiering gepland in het kader van de interventiecode voor jongerenwerkgelegenheid (103). Geen van deze lidstaten stond op het moment dat de middelen werden toegewezen voor grote uitdagingen of ontving landspecifieke aanbevelingen met betrekking tot dit beleidsterrein¹³. Pas de laatste jaren is de werkloosheid onder jongeren in sommige van deze lidstaten verslechterd (zie het meest recente [gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid](#)).

React-EU verstrekke aanvullende financiering om jongeren in dienst te nemen of aan het werk te houden

- 37** In 2020 zijn via React-EU aanvullende middelen beschikbaar gesteld om de gevolgen van de COVID-19-pandemie aan te pakken. Een aanzienlijk deel (23 %) van de React-EU-middelen was bestemd voor de ondersteuning van de werkgelegenheid¹⁴. Deze middelen werden voornamelijk ingezet om werknemers, waaronder jongeren, aan het werk te houden, onder meer via regelingen voor werktijdverkorting; om banen te creëren voor mensen in kwetsbare situaties; en om specifieke maatregelen voor jongerenwerkgelegenheid te nemen.

¹³ SWD (2020) 216 final, blz. 14-16.

¹⁴ Speciaal verslag 02/2023.

- 38** Het bedrag aan React-EU-financiering dat door de lidstaten is toegewezen ter ondersteuning van de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt (onder **interventiecode 103**) bedroeg **1,5 miljard EUR**. We constateerden dat slechts vier lidstaten financiering hebben toegewezen in het kader van deze interventiecode: Italië (1,23 miljard EUR), Spanje (193 miljoen EUR), Duitsland (47 miljoen EUR) en Frankrijk (33 miljoen EUR) (zie de voorbeelden in [kader 2](#)).

Kader 2

React-EU-maatregelen ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid in Duitsland, Spanje en Italië

In **Duitsland** heeft Rijnland-Palts 26 miljoen EUR aan React-EU-financiering uitgetrokken voor zijn operationeel programma in het kader van het ESF, waarvan 5,8 miljoen EUR specifiek was gepland voor werkgelegenheid voor jongeren. We controleerden een maatregel (**Jump**) gericht op jongeren die hulp nodig hadden bij de overgang van school naar werk. Deze ondersteunde degenen die problemen ondervonden bij het vinden van een leerlingplaats of een baan door hen diensten te bieden zoals begeleiding, training in zachte vaardigheden en ondersteuning bij het vinden van een baan.

In 2021 heeft **Spanje** 0,7 miljard EUR aan React-EU-middelen toegewezen aan een operationeel programma in het kader van het ESF voor Catalonië voor de periode 2014-2020; dit bedrag was hoger dan de ESF- en YEI-steun die Catalonië voor de gehele periode 2014-2020 had ontvangen, en was bedoeld om het herstel van de crisis in de context van de COVID-19-pandemie en de sociale gevolgen daarvan te ondersteunen. De openbare dienst voor arbeidsvoorziening van Catalonië voerde een project uit dat specifiek gericht was op het bevorderen van de werkgelegenheid voor jongeren (**Ayudas a la contratación para jóvenes**, met een waarde van 125 miljoen EUR), door een subsidie te verstrekken aan werkgevers die fulltime arbeidsovereenkomsten aanboden aan jongeren onder de dertig jaar. De steun werd verleend ongeacht het type contract, mits dit een looptijd had van ten minste één jaar.

In 2021 heeft **Italië** in zijn nationale operationele programma “Werkgelegenheid” (**Sistemi di politiche attive per l’occupazione**) 4,5 miljard EUR aan React-EU-financiering — later verhoogd tot 6 miljard EUR — gereserveerd voor het versterken van het actieve arbeidsmarktbeleid, het verbeteren van de inzetbaarheid en het terugdringen van de werkloosheid, met name in minder ontwikkelde regio’s. Van de maatregelen werd **Esonero giovani onder 36** specifiek ingevoerd om de jongerenwerkgelegenheid te ondersteunen door middel van aanwervingsstimulansen, met een initiële toewijzing van 200 miljoen EUR voor 2021, verhoogd tot 1,2 miljard EUR in de daaropvolgende jaren.

- 39** De lidstaten konden React-EU-financiering gebruiken om niet alleen NEET-jongeren, maar jongeren in het algemeen te ondersteunen als reactie op de specifieke arbeidsmarktsituatie tijdens de COVID-19-pandemie.
- 40** De nationale autoriteiten die we in Duitsland, Spanje en Italië hebben ondervraagd, beschouwden de tijdige beschikbaarheid van React-EU en het hoge medefinancieringspercentage (bedrag aan financiering van de EU naast nationale middelen) als positieve elementen. In het kader van React-EU werden aan alle lidstaten aanvullende middelen verstrekt, die uiterlijk in 2023 moesten worden gebruikt en waarmee in feite werd voorzien in “middelen ter overbrugging” tussen de perioden 2014-2020 en 2021-2027. De beschikbaarheid van deze aanvullende financiering betekende echter dat de uitvoering van maatregelen met soortgelijke doelstellingen in het kader van het ESF+ vertraging opliep (zie paragraaf 45).

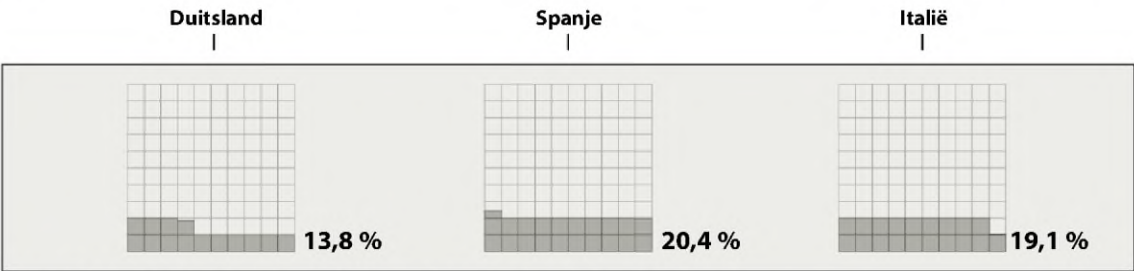
Het aanpakken van de jeugdwerkloosheid blijft een belangrijke doelstelling van het ESF+ voor 2021-2027, maar de uitvoering liep vertraging op

- 41** In de periode 2021-2027 werd in de ESF+-verordening “thematische concentratie” geïntroduceerd¹⁵, d.w.z. de prioritering van maatregelen waarmee bepaalde uitdagingen worden aangepakt. Wat de jeugdwerkloosheid betreft, moet in lidstaten waar het aantal NEET-jongeren tussen 2017-2019 boven het EU-gemiddelde lag, 12,5 % van het ESF+ worden besteed aan gerichte acties en structurele hervormingen ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid, beroepsonderwijs en -opleiding¹⁶.
- 42** Van de drie lidstaten die we voor deze controle in detail hebben onderzocht, moesten Spanje en Italië voldoen aan de minimale thematische concentratie van 12,5 %, terwijl Duitsland dat niet hoefde omdat het aantal NEET-jongeren in de populatie van dat land onder het EU-gemiddelde lag. *Figuur 5* toont de bijbehorende toewijzingen vanuit het ESF+ voor jongerenwerkgelegenheid in deze drie lidstaten per december 2025, volgens gegevens van de Commissie.

¹⁵ Verordening (EU) 2021/1057, artikel 7.

¹⁶ Ibid., artikel 7, lid 6, en artikel 11.

Figuur 5 | Toewijzingen vanuit het ESF+ ter ondersteuning van jongerenwerkgelegenheid in Duitsland, Spanje en Italië per december 2025

Bron: ERK, op basis van door de Commissie verstrekte gegevens.

43 De uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's voor 2021-2027 stond voor uitdagingen die hebben geleid tot vertragingen in vergelijking met eerdere programmeringsperioden¹⁷. De middelen die waren toegewezen aan projecten die waren geselecteerd voor financiering in het kader van interventiegebied 136 van de ESF+-programma's die wij in Spanje en Italië hebben gecontroleerd, zijn in 2025 aanzienlijk gestegen, maar de gedeclareerde uitgaven bleven achter (*figuur 6*).

Figuur 6 | Waarde van geselecteerde projecten en gedeclareerde uitgaven in de gecontroleerde ESF+-programma's per december 2024 en december 2025, vergeleken met de geplande bedragen

(bedragen in miljoen EUR)		Geplande bedragen in het operationeel programma	december 2024		december 2025	
			Waarde van geselecteerde projecten	Gedeclareerde uitgaven	Waarde van geselecteerde projecten	Gedeclareerde uitgaven
ESF+ Noordrijn-Westfalen		178,5	112,8	8,4	173,7	27,7
ESF+ Rijnland-Palts		18,0	9,9	7,8	10,3	8,7
FSE+ Empleo Juvenil		924,5	542,0	–	851,9	150,2
PN Giovani Donne e Lavoro		1 394,4	27,5	–	1 328,9	140,4

Opmerking: EU-bedragen (zonder medefinanciering door de lidstaten) in het kader van interventiegebied 136.

Bron: ERK, op basis van het SFC en door de Commissie verstrekte gegevens.

44 De uitvoering van het ESF+ is later van start gegaan vanwege de trager dan verwachte goedkeuring van het wettelijk kader, de noodzaak om opeenvolgende crises aan te pakken en de prioriteit die werd gegeven aan de uitvoering van de RRF, die een kortere termijn kent¹⁸.

¹⁷ COM(2025) 164 final, blz. 2.

¹⁸ COM(2025) 163 final.

- 45** Zoals opgemerkt in ons [verslag van 2023](#) over de aanpassing van de voorschriften van het cohesiebeleid in reactie op de COVID-19-pandemie, heeft de EU snel gereageerd. Dankzij de aanzienlijke nieuwe middelen die met React-EU werden ingevoerd konden de lidstaten aanvullende investeringen financieren, maar met meer druk om die te besteden, met name gezien de zeer korte uitvoeringstermijn. De wijzigingen in het rechtskader betekenden aanvullende programmerings- en administratieve werkzaamheden voor de beheersautoriteiten en droegen bij tot de vertraagde start van de financiering in de periode 2021-2027.
- 46** In totaal hebben de lidstaten ongeveer 10 miljard EUR aan ESF+-financiering toegewezen aan specifieke steun voor jongerenwerkgelegenheid. De uitvoering van deze fondsen verliep echter trager dan verwacht in de eerste jaren van de periode. Hoewel de selectie van projecten in de lidstaten aanzienlijk is toegenomen, blijft het risico bestaan dat de toegenomen druk om de middelen tegen het einde van de programmeringsperiode aan te wenden ertoe zou kunnen leiden dat deze minder doeltreffend worden ingezet.

De Commissie beschikt niet over informatie over de langetermijneffecten van door de EU gefinancierde maatregelen ter bevordering van de jongerenwerkgelegenheid

- 47** De Commissie is verantwoordelijk voor het monitoren van de uitvoering van de EU-cohesiebeidsfondsen ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid door de lidstaten, om de doeltreffendheid ervan te meten en met kennis van zaken besluiten te nemen over toekomstige initiatieven. We hebben gecontroleerd hoe de Commissie dit monitort, met inbegrip van de indicatoren waarop zij zich baseert.
- 48** Om de resultaten van maatregelen ter ondersteuning van jongeren afzonderlijk van alle andere werkzoekenden te beoordelen, moet informatie per leeftijdsgroep worden verzameld en gerapporteerd. In de praktijk zijn er naast maatregelen die specifiek op jongeren zijn gericht, ook maatregelen die voor alle leeftijdsgroepen toegankelijk zijn, waarvoor deze resultaten niet per leeftijdsgroep worden uitgesplitst. Dit betekent dat er geen volledige informatie beschikbaar is over resultaten die specifiek zijn voor jongeren.

- 49** Bovendien is er voor het ESF+ geen gemeenschappelijke resultaatindicator voor de langere termijn waarmee feedback zou worden gegeven over de vraag of maatregelen die gericht zijn op jongerenwerkgelegenheid blijvende effecten hebben. De indicatoren voor de resultaten op langere termijn geven pas na zes maanden een beeld van de werkgelegenheidssituatie. Er is geen gemeenschappelijke resultaatindicator beschikbaar voor het monitoren van ESF+-financiering na zes maanden, bijvoorbeeld 12 of 18 maanden na de steun. In het [kader voor de monitoring van de uitvoering van de jongerengarantie](#) bestaan resultaatindicatoren voor de langere termijn die langer dan zes maanden duren, maar dit staat los van het ESF+-kader en heeft betrekking op sommige, maar niet alle, ESF+-maatregelen voor jongerenwerkgelegenheid.
- 50** Volgens de Commissie is de beperking van de meting van indicatoren voor de langere termijn tot zes maanden bedoeld om een evenwicht te vinden tussen de noodzaak om de duurzaamheid van de resultaten te meten en te zorgen voor voldoende gegevenskwaliteit, terwijl de administratieve kosten op een redelijk niveau worden gehouden. Dit betekent echter dat de Commissie en de lidstaten geen informatie hebben over het blijvende effect van ondersteunde maatregelen. Dit beperkt het potentieel voor beleidsleren, met name om toekomstige werkgelegenheidsinitiatieven voor jongeren beter vorm te geven. In toekomstige beleidsevaluaties zal wellicht aandacht worden besteed aan deze aspecten, maar het is onzeker of en wanneer dat zal gebeuren.
- 51** Het voorstel tot vaststelling van een kader voor het traceren van begrotingsuitgaven en voor begrotingsprestaties voor de programmeringsperiode na 2027¹⁹ omvat een outputindicator voor maatregelen ter verbetering van de toegang tot arbeid voor jongeren, waarbij het *“aantal deelnemers — naar gender, arbeidsmarktstatus, leeftijd en onderwijsniveau”* wordt gevolgd, en een resultaatindicator waarbij het *“aantal deelnemers — naar status na deelname (kwalificatie behaald, werkzoekend, volgt onderwijs of opleiding, werkend) en gender”* wordt gevolgd²⁰. De resultaatindicator omvat echter geen langetermijnperspectief.

¹⁹ COM(2025) 545 final.

²⁰ Ibid., Bijlage I — Interventiegebieden en -indicatoren, # 443.

Door de EU gefinancierde maatregelen ondersteunden de aanwerving van jongeren, maar waren niet gericht op het behalen van duurzame resultaten en het bereiken van kwetsbare groepen

Een reeks door de EU gefinancierde maatregelen ondersteunde jongerenwerkgelegenheid

- 52** De lidstaten zijn verantwoordelijk voor het opstellen van maatregelen en het toewijzen van EU-middelen daaraan in hun operationele programma's, terwijl de Commissie de eindverantwoordelijkheid draagt voor een goed gebruik van de EU-begroting.
- 53** We selecteerden tien programma's in onze controle, zes voor 2014-2020 en vier voor 2021-2027, in drie lidstaten: **Duitsland, Spanje en Italië**, zoals weergegeven in [figuur 7](#). We selecteerden deze programma's op basis van de geplande bedragen ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid onder interventiecode 103 en interventiegebied 136 (zie paragraaf [32](#)). We hebben specifiek gekeken naar negen maatregelen die gericht zijn op jongerenwerkgelegenheid die tijdens de programmeringsperiode 2014-2020 zijn uitgevoerd, zoals beschreven in [bijlage II](#).

Figuur 7 | Programma's die wij voor controle hebben geselecteerd en het geplande bedrag onder interventiecode 103 en gebied 136

		Toegewezen bedrag (miljoen EUR)	Financieringsbron				Programmerings periode	
			ESF	React-EU	YEI	ESF+	2014- 2020	2021- 2027
 DE	Operationelles Programm ESF Rheinland-Pfalz	• 5,8					✓	
	Operationelles Programm ESF Nordrhein-Westfalen	○ 244,8					✓	
	Programma ESF+/JTF Noordrijn-Westfalen	○ 178,5						✓
	Programma ESF+ Rijnland-Palts	○ 18,0						✓
 ES	PO FSE 2014 EMPLEO JUVENIL	○ 3 196,2					✓	
	PO FSE 2014 C.A. CATALUÑA	○ 125,0					✓	
	FSE+ Empleo Juvenil	○ 924,5						✓
 IT	PON Iniziativa Occupazione Giovani	○ 1 969,0					✓	
	PON Sistemi di politiche attive per l'occupazione	○ 1 260,5					✓	
	PN Giovani, donne e lavoro	○ 1 394,4						✓

Opmerking: Geplande EU-bedragen (zonder medefinanciering door de lidstaten) onder interventiecode 103 (ESF, YEI, React-EU) en interventiegebied 136 (ESF+).

Bron: ERK, op basis van gegevens uit het SFC die in januari 2026 zijn geëxtraheerd.

54 De financiële steun van de EU voor de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt neemt verschillende vormen aan. Door de EU gefinancierde maatregelen ter vermindering van jeugdwerkloosheid worden ontworpen en uitgevoerd door de lidstaten en kunnen worden ingedeeld in:

- aanwervingsstimulansen, bestaande uit financiële voordelen voor werkgevers die jongeren aanwerven;
- maatregelen voor het behoud van banen, die erop gericht zijn jongeren aan het werk te houden;
- ander actief arbeidsmarktbeleid (bv. bijscholing, jobcoaching, steun voor het volgen van beroepsopleidingsprogramma's).

- 55** De Commissie heeft geen overzicht van de EU-middelen die de lidstaten aan de verschillende maatregelen hebben toegewezen, noch van het aantal jongeren dat aan elk van deze maatregelen deelneemt, en heeft geen gedetailleerde analyse uitgevoerd waarin het effect van de verschillende soorten steun wordt vergeleken.
- 56** In de twee door ons onderzochte Duitse programma's van deelstaten werd met de financiering voor 2014-2020 onder interventiecode 103 voornamelijk de deelname aan beroepsopleiding ondersteund. In Spanje ging ongeveer de helft van de uitgaven in de twee door ons beoordeelde programma's naar aanwervingsstimulansen en regelingen voor het behoud van banen, waarbij ook aanzienlijke bedragen werden besteed aan bijscholing en verschillende activerings- en inclusiemaatregelen. In Italië waren de door ons geselecteerde programma's voornamelijk gericht op aanwervingsstimulansen, met name in het kader van React-EU, terwijl aanzienlijke financiering in het kader van het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief ook werd toegewezen aan bijscholing en jobcoaching.

Aanwervingsstimulansen alleen volstaan niet om jeugdwerkloosheid doeltreffend aan te pakken

- 57** De beweegredenen achter aanwervingsstimulansen zijn drievoudig²¹:
- o economisch, gericht op het stimuleren van de totale vraag naar arbeid en het scheppen van banen;
 - o sociaal, gericht op het ondersteunen van de werkgelegenheid bij specifieke groepen die nadelen kunnen ondervinden op de arbeidsmarkt, waarbij een lagere initiële productiviteit wordt gecompenseerd om een inclusievere verdeling van banen te bevorderen, en
 - o bijscholing, met het doel de vaardigheden en inzetbaarheid van werknemers te verbeteren, bijvoorbeeld door subsidies te combineren met opleiding die inspeelt op de vaardigheidsbehoeften van zowel werkgevers als werknemers.

In de praktijk weerspiegelen veel stimulansen een combinatie van deze doelstellingen, in plaats van dat ze duidelijk in één categorie vallen.

²¹ Stimulating job demand: the design of effective hiring subsidies in Europe, EEPO Review (2014).

- 58** De lidstaten ontwerpen aanwervingsstimulansen in termen van doelgroepen en te behalen resultaten. Dergelijke stimulansen moeten zorgvuldig worden gericht om de kans te vergroten dat ze de beoogde doelstellingen bereiken. De Raad heeft al in 2013 aanbevolen gerichte en goed doordachte loon- en aanwervingssubsidies te gebruiken om werkgevers ertoe aan te zetten nieuwe mogelijkheden voor jongeren te scheppen²². Voor de door ons geselecteerde aanwervingsstimulansen hebben we onderzocht in hoeverre de lidstaten deze hebben opgezet met het oog op een duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt, waarbij we onder meer hebben gekeken of er een duidelijk beeld was van wanneer een jongere als succesvol geïntegreerd kan worden beschouwd (zie de paragrafen [60-74](#)).
- 59** De doeltreffendheid en efficiëntie van actief arbeidsmarktbeleid — met inbegrip van aanwervingsstimulansen — hangen grotendeels af van de wijze waarop het wordt ontworpen en uitgevoerd. Als aanwervingsstimulansen niet goed zijn doordacht, kunnen ze leiden tot verspilling van overheidsgeld, vooral wanneer de gesubsidieerde banen sowieso zouden zijn gecreëerd of behouden (ook wel “deadweight loss” genoemd), of als de subsidies werkgevers er alleen maar toe aanzetten om bepaalde werknemers in dienst te nemen of te houden in plaats van anderen (het zogeheten “verdringingseffect”)²³. We hebben gecontroleerd in hoeverre de lidstaten waarborgen hebben ingevoerd om het risico van buitenkanseffect voor de door ons geselecteerde aanwervingsstimulansen te verminderen (zie de paragrafen [75-81](#)).

De door ons gecontroleerde aanwervingsstimulansen waren niet altijd bedoeld om duurzame banen voor jongeren te waarborgen

- 60** In het licht van het economische principe kunnen algemene aanwervingssubsidies — naast regelingen voor het behoud van banen (zie het voorbeeld in [kader 3](#)) — dienen als een snelle reactie op economische neergang. In beide gevallen is de prioriteit tijdens recessies (zoals die als gevolg van de COVID-19-pandemie) het ondersteunen van de vraag naar arbeid en het voorkomen van een verdere economische krimp, waardoor banen op korte termijn worden behouden of gecreëerd.

²² Jongerengarantie, punt 17.

²³ Europees Semester: Thematische factsheet — Actief arbeidsmarktbeleid (2017), blz. 12.

Kader 3

Regelingen voor het behoud van banen in Spanje tijdens de COVID-19-pandemie

In Spanje hebben we een werkregeling voor de korte termijn (*Expedientes de Regulación Temporal de Empleo — ERTE*) beoordeeld. De regeling was bedoeld voor jongeren die in dienst waren bij bedrijven die contracten hadden opgeschort of de werktijden hadden verkort om te voorkomen dat er tijdens de pandemie personeel moest worden ontslagen. De ondersteunde personen waren jonge werknemers die zich eerder hadden ingeschreven en steun hadden ontvangen uit de jongerengarantieregeling. Zij hebben tijdens de geldigheidsduur van ERTE voordeel gehad bij deze regeling. ERTE is ontworpen en uitgevoerd als eenmalige steun in een crisis en is een voorbeeld van hoe EU-middelen kunnen worden gebruikt om op flexibele wijze in specifieke behoeften te voorzien.

De [centrale bank van Spanje](#) heeft de ERTE-regeling in 2022 geanalyseerd en geconstateerd dat de kans op terugkeer naar de arbeidsmarkt over het algemeen groter was voor werknemers die onder de ERTE-regeling vielen dan voor werknemers met vergelijkbare kenmerken die echter inactief of werkloos waren en niet onder de ERTE-regeling vielen. De bank waarschuwde echter ook dat de doeltreffendheid van ERTE afnam naarmate de regeling langer duurde, met name bij bepaalde groepen zoals jongere werknemers, werknemers met tijdelijke contracten en werknemers in specifieke dienstensectoren, wat erop wijst dat de regeling mogelijk niet geschikt is voor steun op lange termijn.

- 61** Op langere termijn wordt het totale voordeel kleiner als er alleen voor de duur van de subsidie banen worden gecreëerd, hoewel de ervaring de inzetbaarheid van de betrokken werknemers nog kan verbeteren²⁴.
- 62** In 2021 beval de Commissie aan²⁵ dat aanwervingsstimulansen passende waarborgen moeten bieden om ervoor te zorgen dat de nieuw gecreëerde banen levensvatbaar zijn en behouden blijven nadat de stimulansen zijn afgebouwd, waarbij de steun mettertijd geleidelijk wordt afgebouwd. Ze zouden doorgaans ook een sterke voor de arbeidsmarkt relevante opleidingscomponent moeten omvatten en worden aangepast aan de regionale arbeidsmarktsituatie.

²⁴ Europees Semester: Thematische factsheet — Actief arbeidsmarktbeleid (2017), blz. 12.

²⁵ Aanbeveling (EU) 2021/402 van de Commissie, punt 6;

63 Daartoe kunnen lidstaten de volgende maatregel nemen:

- o de situatie op de arbeidsmarkt beoordelen, met inbegrip van de behoeften van werkgevers, en stimulansen dienovereenkomstig aanpassen;
- o aanwervingsstimulansen combineren met ander actief arbeidsmarktbeleid, zoals opleiding, om de inzetbaarheid van jongeren te verbeteren;
- o mechanismen ontwerpen om werkgevers aan te moedigen werknemers na afloop van de subsidie in dienst te houden.

64 Instrumenten zoals het *Excelsior-informatiesysteem* in Italië, de *IAB Beruf-Struktur-Entwicklung* in Duitsland of de eenheid binnen de Spaanse openbare dienst voor arbeidsvoorziening, *Observatorio de las Ocupaciones* (*kader 4*), verstrekken de nationale autoriteiten en belanghebbenden relevante informatie over de arbeidsmarkt.

Kader 4

Instrumenten om informatie over de arbeidsmarkt te verstrekken in Duitsland, Spanje en Italië

In Duitsland publiceert de statistische dienst van de *Bundesagentur für Arbeit* regelmatig algemene arbeidsmarktinformatie, met inbegrip van statistieken over geregistreerde vacatures en over ontwikkelingen op het gebied van werkgelegenheid en werkloosheid, en een jaarlijkse analyse van het tekort aan vaardigheden. Deze informatie wordt aangevuld met prognoses op langere termijn van de arbeidsmarkt aan de vraag- en aanbodzijde, die voornamelijk zijn afgeleid van de door het [QuBe-project](#) uitgevoerde monitoring van vaardigheden. Daarnaast levert het *Institut für Arbeitsmarkt und Berufsforschung* geselecteerde onderzoeksresultaten over de arbeidsmarkt.

In Spanje brengt het *Observatorio de las Ocupaciones* regelmatig verslag uit over veranderingen in economische activiteiten en beroepen. Het doel is te anticiperen op en in te spelen op de uitdagingen en behoeften van de arbeidsmarkt. Tot de resultaten van het Observatorio behoren arbeidsmarktverslagen op nationaal en regionaal niveau, werkgelegenheidstrends in de best presterende beroepen en werkgelegenheidsinformatie over specifieke bevolkingsgroepen, zoals jongeren²⁶. Dit verslag bevat geen specifieke beoordeling van de behoeften van werkgevers. Gegevens over jongeren worden niet altijd opgesplitst naar leeftijd.

Italië baseert zijn analyse van de arbeidsmarktbehoeften op informatie uit het [Excelsior-informatiesysteem](#), een project dat door de Italiaanse kamers van koophandel in samenwerking met het ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid en de EU wordt gepromoot. Met dit systeem, dat sinds 1997 van kracht is, wordt toezicht gehouden op de werkgelegenheidsvooruitzichten en op de behoeften aan beroepsopleiding en vaardigheden van Italiaanse bedrijven. Zo blijkt uit het meest recente prognosedocument (voor 2024-2028) dat er een grote behoefte is aan personeel met een hbo- of universitaire opleiding in wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM-vakken — science, technology, engineering and mathematics), maar dat er een aanzienlijk tekort wordt verwacht: in totaal zijn er jaarlijks 17 000 tot 26 000 extra jongeren met een dergelijke kwalificatie nodig²⁷.

- 65** Hoewel er instrumenten beschikbaar zijn om de situatie en behoeften op de arbeidsmarkt te beoordelen, constateerden we dat aanwervingsstimulansen voor jongeren niet gericht waren maar over het algemeen uniform werden toegepast in alle economische sectoren, met zeer weinig uitsluitingen (zie het voorbeeld in [kader 5](#)).

²⁶ [Informe Jóvenes y mercado del trabajo](#), een verslag over de arbeidsmarkt voor jongeren.

Kader 5

In Italië waren er voor de meeste sectoren voor, tijdens en na de COVID-19-pandemie aanwervingsstimulansen voor jongeren

Esonero Giovani onder 36 was een door het YEI gefinancierde stimulans, die in 2019-2020 voorzag in een verlaging van de socialezekerheidsbijdragen met 50 % voor particuliere werkgevers die werknemers van jonger dan 36 jaar in dienst namen. In 2021 werd de vrijstelling verhoogd tot 100 %, ofwel tot 6 000 EUR per jaar gedurende drie tot vier jaar (afhankelijk van de regio), met financiering uit React-EU en vervolgens uit het ESF+.

In overeenstemming met eerdere soortgelijke maatregelen bood *Esonero Giovani* stimulansen in de meeste sectoren, met uitzondering van de financiële sector en werkgevers in particuliere huishoudens. De door het ESF+ gefinancierde aanwervingsstimulansen voor 2024-2025 hadden vergelijkbare kenmerken en breidden de subsidiabiliteit uit tot werknemers in de financiële sector.

- 66** In sectoren met acute tekorten aan vaardigheden is het belangrijkste obstakel het beperkte aanbod van gekwalificeerde kandidaten, dat niet alleen kan worden aangepakt door stimulansen voor het aanwerven van personeel. Bovendien bieden subsidies voor het aannemen van geschoolde arbeidskrachten op arbeidsmarkten met een tekort aan geschoolde werknemers een duidelijke illustratie van buitenkanseffecten (zie paragraaf 59): wanneer de vraag al hoog is, zou een aanzienlijk deel van de gesubsidieerde aanwervingen plaatsvinden, ongeacht de beleidsinterventie.
- 67** Wanneer er kandidaten beschikbaar zijn om te werken, maar zij wellicht onvoldoende ervaring hebben of bijgeschoold moeten worden, kunnen financiële stimulansen worden ingezet om werkgevers aan te moedigen hen aan te werven en in hun opleiding te investeren. In deze context van bijscholing moeten aanwervingsstimulansen een sterke opleidingscomponent bevatten, zowel om de toekomstige inzetbaarheid van de begunstigden te verbeteren als om vaardigheidskloven te helpen dichten. Hoewel we maatregelen hebben vastgesteld om de inzetbaarheid van jongeren te verbeteren en de vaardigheidskloof te verkleinen, waren de door ons onderzochte aanwervingsstimulansen niet afhankelijk van verplichte opleiding en ontwikkeling van vaardigheden (zie het voorbeeld in kader 6).

²⁷ Previsioni dei fabbisogni occupazionali e professionali in Italia a medio termine (2024-2028), blz. 46.

Kader 6

Aanwervingsstimulansen zijn over het algemeen niet afhankelijk van het aanbieden van opleiding en het ontwikkelen van vaardigheden

Op verzoek van de Commissie wordt in het Italiaanse ESF+-programma *Giovani, Donne e Lavoro* voor 2021-2027 erkend dat bij het ontwerpen van de maatregelen terdege rekening zal worden gehouden met de noodzaak om de vaardigheden van jongeren te ontwikkelen in de economische sectoren die het meest worden beïnvloed door de groene en klimaattransitie, zoals duurzaam vervoer, afvalbeheer, waterbeheer, de bouwsector en het energiesysteem.

Zowel openbare als particuliere diensten voor arbeidsvoorziening in Italië kunnen jongeren doorverwijzen naar door de EU gefinancierde opleidingsregelingen als zij niet onmiddellijk een geschikte baan kunnen vinden, en het programma omvat maatregelen om de om- en bijscholing van werknemers te vergemakkelijken, met inbegrip van looncompensatie voor werknemers die een opleiding volgen. Er zijn echter geen bepalingen die aanwervingsstimulansen afhankelijk stellen van de ontwikkeling van relevante vaardigheden.

68 Aanwervingsstimulansen moeten ook mechanismen omvatten die werkgevers aanmoedigen de nettowerkgelegenheid te vergroten en werknemers in dienst te houden na het verstrijken van de subsidie. Om de kans te vergroten dat aanwervingsstimulansen tot duurzame werkgelegenheid leiden, heeft de Commissie in 2017²⁸ gewezen op het voordeel van het scheppen van voorwaarden en het checken of:

- o de ondersteunde jongere op een bepaald moment (retentieperiode) na het einde van de subsidie nog steeds in dienst is;
- o er netto-banengroei plaatsvindt bij de werkgever.

²⁸ Thematische factsheet Europees Semester — Actief arbeidsmarktbeleid, 2017.

- 69** In Spanje zorgden door het ESF/YEI gefinancierde aanwervingsstimulansen voor jongeren soms voor langdurigere ondersteuning bij vaste arbeidsovereenkomsten. Zo was het *Programa Empleo Joven* een maatregel voor de medefinanciering van arbeidsovereenkomsten voor jonge werknemers voor zes maanden voor arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, of tot twaalf maanden voor arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd. Het programma schreef echter geen minimale retentieperiode voor na afloop ervan. In het kader van het ESF+ geldt sinds 2021 voor bepaalde maatregelen een minimale retentieperiode van maximaal 24 maanden, in overeenstemming met een hervorming in het Spaanse herstel- en veerkrachtplan (*kader 7*).

Kader 7

Retentieperiode en vaste contracten in Spanje

Het herstel- en veerkrachtplan van Spanje omvatte **Component 23. Nieuw overheidsbeleid voor een dynamische, veerkrachtige en inclusieve arbeidsmarkt**. Dit had betrekking op hervormingen ter vereenvoudiging van arbeidsovereenkomsten, het instellen van vaste arbeidsovereenkomsten als standaardoptie ter bevordering van stabiele werkgelegenheid (hervorming 4) en de modernisering van het actieve werkgelegenheidsbeleid en de rationalisering van het stimuleringssysteem (hervorming 7). Het Spaanse koninklijk wetsbesluit 32/2021 beperkte het gebruik van tijdelijke contracten.

Het Spaanse ESF+-werkgelegenheidsprogramma voor jongeren omvatte **Maatregel 5.A.08 — Stimulansen voor de permanente aanwerving van jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen**. Dit bestond uit een forfaitair bedrag om de aanwerving van jongeren aan te moedigen. Als gevolg van de bovengenoemde arbeidsmarkthervormingen moest de het dienstverband tot 24 maanden na afloop van de programma-uitkering worden gehandhaafd.

- 70** In Italië bood een van de door ons onderzochte maatregelen alleen stimulansen voor vaste contracten, zij het zonder een minimale retentieperiode op te leggen na het aflopen van de EU-steun. Om de netto-banengroei te waarborgen en het verdringingseffect te voorkomen, bevatte de maatregel ook bepalingen om werkgevers uit te sluiten die binnen een bepaalde periode vóór en na de aanwerving individuele werknemers hebben ontslagen of collectieve ontslagen hebben uitgevoerd die van invloed zijn op functies die vergelijkbaar zijn met die welke worden gesubsidieerd.

71 We merkten ook op dat mensen in sommige gevallen hun gesubsidieerde baan opzegden voordat de financiering eindigde. In onze (kleine) steekproef van door het *Programa Empleo Joven – La Caixa* ondersteunde jongeren in Spanje heeft de begunstigde in twee van de tien gevallen de maatregel ingetrokken voordat deze was afgerond. Evenzo eindigde in het geval van de *Incentivo Occupazione NEET 2018-2019* in Italië ongeveer een kwart van de contracten 24 maanden na het begin van de arbeidsovereenkomst als gevolg van het ontslag van de werknemer²⁹. De maatregelen voorzagen niet in een exitgesprek met de diensten voor arbeidsvoorziening, waarin mogelijke knelpunten aan de orde hadden kunnen worden gesteld om de opzet van dergelijke maatregelen in de toekomst te verbeteren.

Er is een gebrek aan duidelijkheid over wanneer een jongere kan worden beschouwd als succesvol geïntegreerd op de arbeidsmarkt

72 In 2017 heeft het Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening een [toolkit](#) voor openbare diensten voor arbeidsvoorziening ontwikkeld om hen te helpen bij het ontwerpen en uitvoeren van hun aanpak van duurzame integratie. Het biedt drie dimensies waarmee rekening moet worden gehouden bij het definiëren van duurzame integratie op de arbeidsmarkt:

- integratie in een **langdurige baan**, waarbij de nadruk ligt op de omvang van het werk in verhouding tot de duur van het dienstverband;
- integratie in een **baan die een loopbaanontwikkeling betekent**, waarbij de nadruk ligt op de kwaliteit van de aansluiting tussen werk en persoon;
- de **inzetbaarheid van werkzoekenden**, d.w.z. de mate waarin de vaardigheden van werkzoekenden aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt.

73 De toolkit is bedoeld om het ontwerp en de uitvoering van maatregelen voor integratie op de arbeidsmarkt te ondersteunen, maar het gebruik ervan is niet verplicht. We constateerden dat de door ons bezochte lidstaten in hun operationele programma's *duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt* in de bovengenoemde drie dimensies niet duidelijk hebben gedefinieerd.

²⁹ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105, blz. 15.

- 74** Zonder een duidelijk inzicht in de vraag wanneer een jongere kan worden geacht met succes in de arbeidsmarkt te zijn geïntegreerd, bestaat het risico dat er bij de toewijzing en het gebruik van EU-middelen ter ondersteuning van werkgelegenheid voor jongeren onvoldoende specifieke en meetbare doelstellingen zijn. In de praktijk kan dit het moeilijker maken om effectieve ondersteuning te ontwerpen, zoals aanwervingsstimulansen, en de resultaten kunnen moeilijker te meten zijn (zie ook de paragrafen [47-51](#)).

Aanwervingsstimulansen gaan vaak gepaard met het buitenkanseffect, wat tot inefficiënte resultaten kan leiden

- 75** Uit een evaluatie van 2023 in Spanje (Catalonië) van de uitvoering en de effecten van aanwervingsstimulansen voor jongeren bleek dat deze stimulansen onvoldoende gericht waren, en er werd aanbevolen dat de autoriteiten:
- de doelgroep van jonge werklozen definiëren, niet alleen naar leeftijd, maar ook aan de hand van andere variabelen, zoals opleidingsniveau, gender of de duur van de werkloosheidssituatie;
 - kwetsbare werkloze jongeren classificeren op basis van deze variabelen en deze prioriteren aan de hand van hun kwetsbaarheid.
- 76** De aanbevelingen weerspiegelden de sociale beweegreden van aanwervingsstimulansen (zie paragraaf [57](#)) en zouden ook het risico op buitenkanseffect helpen beperken. In 2023 hebben de Catalaanse autoriteiten stappen ondernomen om gevolg te geven aan deze aanbevelingen (*kader 8*). Of en hoe de doelgroep adequaat wordt geïdentificeerd en geprioriteerd, hangt echter uiteindelijk af van de criteria die in elke afzonderlijke financieringsoproep zijn vastgesteld.

Kader 8

Door Spanje genomen maatregelen om gevolg te geven aan aanbevelingen inzake aanwervingsstimulansen

In 2023 hebben de Catalaanse autoriteiten het rechtskader voor de aanwervingsstimulansen (ORDEN EMT/213/2023) herzien naar aanleiding van de aanbevelingen van een evaluatie. De beslissing in het kader van een financieringsoproep kan nu leiden tot een gedifferentieerde toewijzing van middelen, afhankelijk van:

- o het type subsidiabele maatregelen;
- o het type begunstigden of entiteiten;
- o het type arbeidscontract;
- o een territoriaal criterium, in voorkomend geval gekoppeld aan werkloosheidscijfers, of
- o de arbeidssituatie van de personen op wie de maatregelen betrekking hebben.

77 Met de nieuwe regels werd ook een plafond voor de subsidie ingevoerd, waardoor deze werd beperkt tot 80 % van de maandelijkse standaardkosten van de baan voor de werkgever, met als expliciet doel het risico op buitenkanseffect te verlagen. Het plafond leidt ertoe dat werkgevers een deel van de arbeidskosten dragen. Dit weerspiegelt een basisbeginsel van verantwoorde overheidsuitgaven en beperkt de overheidsuitgaven per aanwerving. Het plafond droeg echter niet bij tot het prioriteren van personen die waarschijnlijk alleen zullen worden aangeworven als er een financiële prikkel is om dit te doen, zoals jongeren met beperkte werkervaring, lage kwalificaties of langdurige inactiviteit, en pakte daarom niet rechtstreeks het risico van buitenkanseffect aan, d.w.z. dat subsidies terechtkomen bij aanwervingen die toch al zouden hebben plaatsgevonden.

- 78** Uit evaluaties van de Italiaanse programmeringsperiode 2014-2020³⁰ is gebleken dat er inherente problemen zijn met aanwervingsstimulansen, zoals het buitenkanseffect en selectie-effecten. Het selectie-effect doet zich voor wanneer bedrijven de stimulans gebruiken om jongeren in dienst te nemen die ze al van plan waren aan te werven. Dit betekent dat zij waarschijnlijk ook zonder die aanwervingsstimulans een baan zouden hebben gevonden. In de evaluaties werd aanbevolen de subsidiabiliteitscriteria en subsidiebedragen aan te passen om deze beter af te stemmen op de inzetbaarheid van de ondersteunde jongere, waarbij zowel kwantitatieve als kwalitatieve indicatoren werden gebruikt. Hoewel het programma 2021-2027 bepalingen hiervoor bevatte, bleven de latere aanwervingsstimulansen³¹ achter omdat ze eenvoudigweg eerdere maatregelen herhaalden. Belanghebbenden³² deden ook de aanbeveling om de inspanningen beter te richten op de meest behoeftigen, maar hun oproep werd bij de uitvoering niet in aanmerking genomen.
- 79** Voor het doeltreffend richten van stimulansen zijn niet alleen passende regels nodig, maar ook adequate controles om te waarborgen dat deze correct worden toegepast. In onze jaarlijkse nalevingsgerichte controles hebben wij de aandacht gevestigd op verschillende problemen met de controles op de subsidiabiliteitsvoorwaarden voor de jongeren in de doelgroep (zie paragraaf 11 van *bijlage I*). De Commissie heeft in haar eigen audits ook bepaalde problemen vastgesteld en om corrigerende maatregelen verzocht. Hoewel niet-subsidiabiliteit niet noodzakelijkerwijs tot buitenkanseffect leidt, wijst dit niettemin op mogelijke tekortkomingen in de controle op de regels inzake doelgerichtheid.
- 80** Het buitenkanseffect is inherent moeilijk te meten; het is noodzakelijk vast te stellen, of ten minste in te schatten, wat werkgevers of werknemers zonder de stimulans zouden hebben gedaan. Als alle andere factoren gelijk blijven, geldt dat hoe groter de inzetbaarheid van een jongere is, hoe groter het risico op het buitenkanseffect is.

³⁰ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105.

³¹ Decreto Legge 7 maggio 2024, n. 60, artikel 2.

³² Dipartimento per le politiche di coesione, Programmazione della politica di coesione 2021-2027, Tavolo 4 "Un'Europa più sociale" – Sintesi degli esiti del confronto partenariale (januari 2020). Document beschikbaar op opencoesione.gov.it.

- 81** De Italiaanse autoriteiten hebben een indicator berekend die de inzetbaarheid meet van jongeren die onder de jongerengarantie vallen en die weergeeft hoe ver zij van de arbeidsmarkt verwijderd zijn (*indice di profilazione*³³). Deze indicator wordt berekend voordat maatregelen worden uitgevoerd. Uit een vergelijking van deze indicator tussen degenen die in de periode 2015-2019 baat hebben gehad bij aanwervingssubsidies en degenen die dat niet hadden, blijkt dat de eersten vanaf het begin beter inzetbaar waren, met name omdat zij — gemiddeld genomen — over meer eerdere werkervaring beschikten³⁴. Dit wijst op een buitenkanseffect. Zelfs wanneer een baan zou zijn gecreëerd zonder een aanwervingsstimulans, zou deze stimulans niettemin kunnen hebben bijgedragen tot gunstiger contractuele voorwaarden³⁵, zoals een vast contract dat op grond van de subsidieregels vereist is in plaats van een contract voor bepaalde tijd.

Jobcoaching en ondersteuning van beroepsopleidingen vergemakkelijken de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt

- 82** Andere door de EU gefinancierde maatregelen die niet rechtstreeks verband houden met een baanaanbod, kunnen ook de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt ondersteunen. In overeenstemming met de versterkte jongerengarantie moeten deze, voor zover mogelijk, op maat worden gemaakt voor de jongeren die de steun ontvangen. Ze nemen vaak de vorm aan van zogenaamde “activeringsmaatregelen”: gepersonaliseerde begeleiding, individuele actieplanning en ondersteuning van opleiding, met inbegrip van beroepsopleiding. Deze steunmaatregelen zijn belangrijke instrumenten voor de nationale autoriteiten. Zij kunnen een noodzakelijke eerste stap zijn bij het vinden van een geschikt baanaanbod, of kunnen de inzetbaarheid van een persoon vergroten wanneer een baanaanbod niet kan worden verstrekt. Wij controleerden hoe deze maatregelen de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt ondersteunden.
- 83** De drie door ons gecontroleerde lidstaten hebben jongeren ondersteund via verschillende soorten actief arbeidsmarktbeleid (zie paragraaf 56), en onze controle had betrekking op een aantal daarvan. Waar mogelijk analyseerden we de werkgelegenheidssituatie van de deelnemers die door deze maatregelen werden ondersteund.

³³ *La Garanzia Giovani rafforzata e le politiche attive a sostegno dell'occupazione giovanile* — Primo rapporto di monitoraggio, INAPP, juni 2025.

³⁴ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105, blz. 9.

³⁵ *Ibid.*, blz. 51.

- 84** In Italië beoordeelden we een jobcoachingmaatregel (*Accompagnamento al lavoro*, [kader 9](#)) die jongeren ondersteunt bij het vinden van een baan door een persoonlijk traject uit te stippelen. Deze maatregel kan al dan niet gepaard gaan met ander actief arbeidsmarktbeleid, zoals aanwervingsstimulansen.

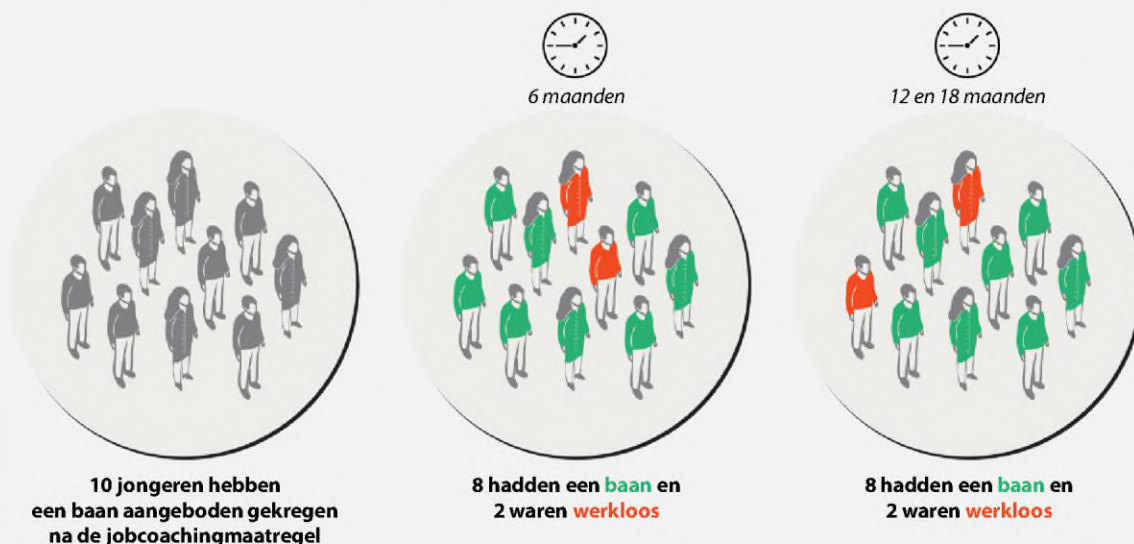
Kader 9

Jobcoaching als manier om jongeren te helpen de arbeidsmarkt te betreden in Italië

Kijkend naar de arbeidssituatie van jongeren die in het kader van het **Italiaanse operationele programma voor jongerenwerkgelegenheid (*Iniziativa occupazione giovani*)** aan jobcoaching deelnamen, hadden degenen die jobcoaching ontvingen gemiddeld een hogere arbeidsparticipatie dan degenen die daar niet aan hadden deelgenomen³⁶.

Op 31 december 2022 hadden 804 868 jongeren een of meer maatregelen in dit programma voltooid. Van deze deelnemers had 534 474 ofwel 66,4 % werk. Als we de soorten maatregelen in detail bekijken, werden de hoogste arbeidsparticipatiecijfers geregistreerd voor aanwervingsstimulansen (76,8 %) en voor jobcoaching als een op zichzelf staande maatregel (76,6 %), d.w.z. niet gevolgd door ander actief arbeidsmarktbeleid³⁷. Hoewel deelname aan een van deze maatregelen geen garantie bood op een baan aanbod, kregen de dienstverleners voor arbeidsvoorziening alleen een vergoeding als er daadwerkelijk een baan werd gevonden, waarbij het vergoedingsbedrag varieerde naargelang het type arbeidsovereenkomst (hoger voor vaste contracten).

Ter illustratie hebben we de situatie geanalyseerd van tien jongeren die in het kader van deze maatregel een baan aangeboden hadden gekregen, en wel zes, twaalf en achttien maanden na aanvang van hun baan. De resultaten worden hieronder weergegeven.

Bron: ERK.

³⁶ *Garanzia giovani in Italia*. Collana Focus Anpal N° 92, onderdeel 3.2.

³⁷ *L'attuazione della garanzia giovani in Italia - Un bilancio del periodo maggio 2014-dicembre 2022*, onderdeel 3.2 (2023, Collana Biblioteca Anpal, N° 27).

- 85** In Spanje gaf de registratie bij de jongerengarantie NEET-jongeren toegang tot een aantal ondersteunende maatregelen, zoals gepersonaliseerde begeleiding en individuele actieplanning, met inbegrip van individuele steunregelingen op maat. In ons [jaarverslag 2021](#)³⁸ hebben we gevallen gemeld waarin jongeren die in aanmerking kwamen voor aanwervingsstimulansen met terugwerkende kracht werden geregistreerd in de jongerengarantie, wat betekent dat zij niet ten volle baat konden hebben bij alle aanvullende voordelen die beschikbaar zijn in het kader van de jongerengarantie.
- 86** In Duitsland controleerden we drie door het ESF en React-EU ondersteunde maatregelen die gericht waren op het voorkomen van werkloosheid of inactiviteit (zie [bijlage II](#)). Deze maatregelen hielpen studenten om carrièremogelijkheden te verkennen en begeleidden hen om weloverwogen beslissingen te nemen over hun opleiding en toekomstige carrière. Zij boden alternatieve leertrajecten aan, zoals leerlingplaatsen (om te voorkomen dat jongeren voortijdig de schoolbanken verlaten en werkloos worden). Dit verbeterde ook de kansen op werk, aangezien in Duitsland een leerlingplaats een belangrijke weg is naar een stabiele baan. Er was echter onvoldoende informatie over de arbeidssituatie van de deelnemers na de maatregelen, en een analyse hiervan 12 of 18 maanden nadat jongeren aan de maatregel hadden deelgenomen, was niet haalbaar.

Inactieve jongeren blijven moeilijk te bereiken

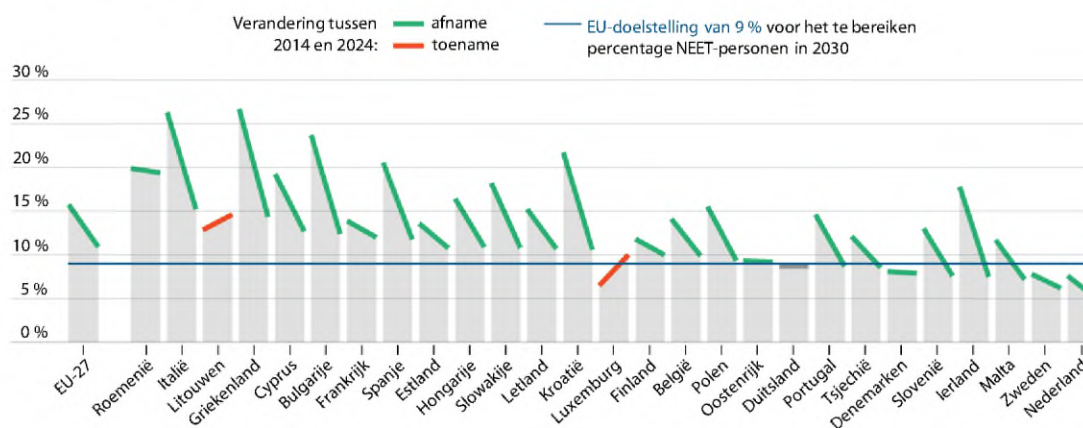
- 87** In de [aanbeveling van de Raad van 2013 tot invoering van een jongerengarantie](#) werden doeltreffende voorlichtingsstrategieën en -mechanismen aanbevolen om degenen die het verst van de arbeidsmarkt af staan — d.w.z. inactieve jongeren — te bereiken en met hen in contact te komen. Deze aanbeveling werd in 2020 nog eens benadrukt. We hebben de maatregelen onderzocht die de Commissie en de lidstaten hebben getroffen om jongeren in deze positie in kaart te brengen en met hen samen te werken, met het oog op hun integratie op de arbeidsmarkt.
- 88** Het percentage jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET-jongeren) blijft dalen³⁹. Deze positieve ontwikkeling is echter niet gelijkmatig verdeeld over de twee componenten van de populatie NEET-jongeren, namelijk werklozen en inactieven (d.w.z. personen buiten de arbeidsmarkt).

³⁸ [Jaarverslag 2021](#), kader 5.5.

³⁹ [COM\(2024\) 701 final](#).

- 89** Het totale percentage NEET-jongeren in de EU daalde tussen 2014 en 2024 met 4,6 procentpunten, met verschillen tussen de EU-lidstaten (*figuur 8*). In 2024 behoorde 11,1 % van de 15- tot 29-jarigen in de EU tot de NEET-populatie, wat nog steeds twee procentpunten boven de doelstelling van 9 % ligt die in het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten is vastgesteld en die uiterlijk in 2030 moet worden bereikt.

Figuur 8 | Jongeren (15-29 jaar) die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen, in 2014 en 2024 (%)

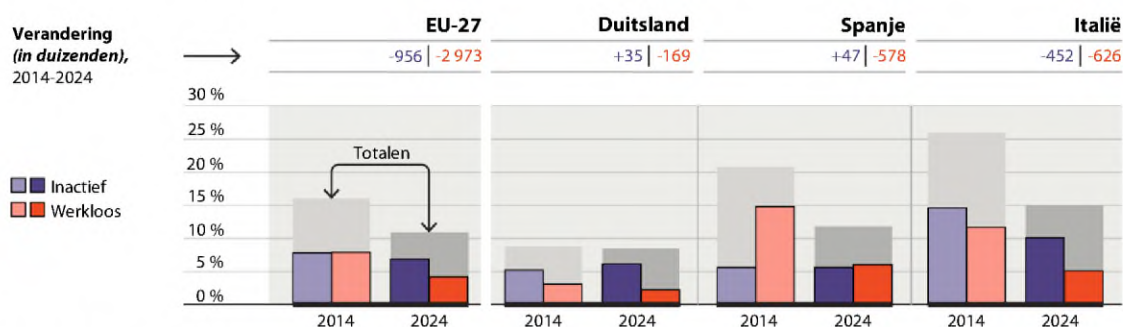
Opmerking: Er zijn onderbrekingen in de tijdreeksen voor België, Bulgarije, Duitsland, Ierland, Griekenland, Spanje en Frankrijk.

Bron: ERK, op basis van [gegevens van Eurostat](#), geëxtraheerd op 14 januari 2026.

- 90** Uit onze analyse van de EU als geheel blijkt dat de verbetering (3,9 miljoen NEET-jongeren minder in 2024 dan in 2014) voornamelijk het gevolg is van de daling van het aantal werkloze jongeren (2,97 miljoen) in plaats van inactieve jongeren (0,96 miljoen, waarvan ongeveer de helft in Italië). Bijgevolg verandert de samenstelling van de populatie NEET-jongeren, aangezien er een groter aandeel inactieve jongeren is⁴⁰. Terwijl in 2014 49,7 % van de NEET-jongeren inactief was, was dit percentage in 2024 gestegen tot 62,2 %. Deze trend kan worden waargenomen in alle drie de door ons gecontroleerde lidstaten, waarbij het aantal inactieve jongeren in Duitsland en Spanje zelfs toeneemt (zie *figuur 9* en *bijlage III* voor de trend in alle 27 lidstaten). Aangezien inactieve jongeren vaak verder van de arbeidsmarkt af staan — bijvoorbeeld als gevolg van een gebrek aan relevante vaardigheden, opleiding of werkervaring; hun geografische locatie; gezondheidsproblemen; of sociale belemmeringen zoals discriminatie — zijn zij het moeilijkst te bereiken en te integreren.

⁴⁰ SWD(2020) 216 final, blz. 12.

Figuur 9 | Jongeren (15-29 jaar) die inactief zijn en geen werk hebben, in 2014 en 2024 (%)

Bron: ERK, op basis van gegevens van Eurostat, geëxtraheerd op 14 januari 2026.

- 91** Inactieve NEET-personen worden doorgaans geconfronteerd met institutionele belemmeringen, wat de behoefte aan uitgebreide strategieën benadrukt die verder gaan dan arbeidsmarktbeleid alleen. In 2022 publiceerde de Commissie een toolkit⁴¹ met instrumenten en praktijken om belanghebbenden te ondersteunen bij het gebruik van ESF+-middelen om inactieven aan het werk te helpen. In de toolkit werd aanbevolen dat publieke en private belanghebbenden nauw samenwerken. De nationale autoriteiten kunnen overwegen om:
- organisaties te betrekken die ervaring hebben met het verlenen van gespecialiseerde ondersteuning aan inactieven;
 - voorlichtingsbenaderingen aan te moedigen om ondersteunende diensten in contact te brengen met kwetsbare personen;
 - door te gaan met het ontwikkelen van dergelijke benaderingen om kwetsbare personen aan te moedigen deel te nemen aan programma's voor integratie op de arbeidsmarkt.
- 92** In het wetgevingskader voor EU-financiering voor 2021-2027 heeft de Commissie ook specifieke bepalingen opgenomen op grond waarvan de lidstaten gerichte voorlichtingsmaatregelen voor jongeren moeten invoeren⁴². Ook in de versterkte jongerengarantie werd dit punt benadrukt.

⁴¹ Improving collaboration to support the integration of long-term unemployed and inactive people, 2022.

⁴² Verordening (EU) 2021/1057, artikel 7, lid 6, en Verordening (EU) 2021/1060, bijlage IV, randvoorwaarde 4.1.

- 93** In Spanje werd in een tweede evaluatie van de jongerengarantie⁴³ een specifieke maatregel voor inactieve jongeren voorgesteld. Daarin werd aanbevolen om de behoeften in kaart te brengen en contact te zoeken met jongeren die geen onderwijs volgen en als “inactief” worden aangemerkt. Dit was bedoeld om ze op te nemen in de maatregelen van de jongerengarantie, en zo de aanpak van inactieve jongeren te versterken, toegangskanalen voor deze groep mogelijk te maken en kansen af te stemmen op hun behoeften.
- 94** Spanje heeft gevolg gegeven aan de aanbeveling uit de evaluatie door in zijn Jongerengarantie Plus-plan (2021) een maatregel op te nemen die gericht is op een betere afstemming tussen openbare diensten voor arbeidsvoorziening en sociale en jeugddiensten, alsook met andere instanties die met jongeren en hun gezinnen werken⁴⁴. Het is nog te vroeg om te kunnen vaststellen of deze maatregel de beoogde resultaten heeft opgeleverd.
- 95** In Italië werd in het door ons onderzochte programma voor de periode 2021-2027 opgemerkt dat, volgens de evaluaties van de jongerengarantie, de meest kwetsbare en achtergestelde groepen onvoldoende waren bereikt en betrokken. Het programma omvatte daarom een specifieke voorlichtingsactie voor dit doel. In augustus 2025 was de maatregel echter nog niet van start gegaan en was de aan de maatregel toegewezen financiering aanzienlijk verminderd (*kader 10*).

⁴³ II EVALUACIÓN DE LA INICIATIVA DE EMPLEO JUVENIL Informe de Evaluación, 2018.

⁴⁴ Maatregel 8: Begeleiding voor inactieve jongeren die ontmoedigd zijn en ver van de arbeidsmarkt af staan, waaronder jongeren die sociaal uitgesloten zijn of het risico lopen daarop, en jongeren die een bijstandsuitkering ontvangen.

Kader 10

Financiering voor de voorlichtingsstrategie in het Italiaanse ESF+-programma 2021-2027 *Giovani, Donne e Lavoro* werd verlaagd

In de oorspronkelijke versie van dit programma voor *jongeren, vrouwen en banen* was 500 miljoen EUR uitgetrokken voor NEET-voorlichtingsstrategieën voor de periode 2023-2024 die uiterlijk eind 2024 moesten worden uitgevoerd. De maatregelen waren ten tijde van onze controle in 2025 nog niet van start gegaan. In de meest recente versie van het programma, die in augustus 2025 door de Commissie is goedgekeurd, werd voor diezelfde strategie een totaalbedrag van 150 miljoen EUR vermeld. Dit bedrag werd opnieuw toegewezen aan andere maatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren, met name aanwervingsstimulansen, die echter niet strategisch waren gericht op voorlichtingsactiviteiten.

Dit verslag werd door kamer II, onder leiding van mevrouw Annemie Turtelboom, lid van de Rekenkamer, vastgesteld te Luxemburg op haar vergadering van 22 april 2026.

Voor de Rekenkamer

Tony Murphy
President

Bijlagen

Bijlage I — Over de controle

Jeugdwerkloosheid

- 01** Onder “jeugdwerkloosheid” wordt verstaan: werkloosheid onder jongeren van 15 tot en met 24 jaar (volgens de oorspronkelijke [jongerengarantie](#)) of van 15 tot en met 29 jaar (volgens de [versterkte jongerengarantie](#)) die werkloos zijn. Jeugdwerkloosheid is in de meeste lidstaten een groot punt van zorg, ondanks een gestage daling sinds de piek in 2013.
- 02** Het aanpakken van jongerenwerkgelegenheid is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de nationale en regionale overheden. De EU steunt echter het optreden van de lidstaten op dit gebied en vult dit waar nodig aan. Op EU-niveau zijn er gemeenschappelijke definities voor “werkloosheid”, “werkgelegenheid” en “inactiviteit” ([kader 1](#)).

Kader 1

Definities van “werkloze” en “inactieve” personen

Volgens Eurostat en op basis van richtsnoeren van de [Internationale Arbeidsorganisatie](#) (IAO) is een **werkloze** een persoon die:

- o tussen de 15 en 74 jaar is;
- o niet werkzaam is (volgens de definitie van [werkzaamheid](#)) tijdens een bepaalde “referentieweek” voor arbeidsmarktstatistiek;
- o momenteel beschikbaar is voor werk, d.w.z. beschikbaar voor loondienst of een zelfstandige activiteit vóór het einde van de twee weken die volgden op de referentieweek, en
- o actief werk zoekt, d.w.z. activiteiten heeft verricht om in de periode van vier weken die eindigt met de referentieweek een baan te zoeken in loondienst of als zelfstandige, of een baan heeft gevonden om binnen een periode van ten hoogste drie maanden na het einde van de referentieweek te beginnen;

een **inactief persoon** is:

- o iemand in de werkende leeftijd die [niet tot de beroepsbevolking behoort](#), d.w.z. geen deel uitmaakt van de beroepsbevolking, en dus geen “werkende” of “werkloze” is. De term omvat personen die momenteel niet werken en niet actief op zoek zijn naar werk, zoals personen die niet in staat zijn om te werken of deel te nemen aan reguliere activiteiten als gevolg van langdurige ziekte, ontmoedigde werknemers, evenals schoolkinderen, voltijdstudenten en gepensioneerden.

Bron: Eurostat en de Internationale Arbeidsorganisatie.

Rechtsgrondslag, beleidskader

- 03** De EU deelt de bevoegdheden op het gebied van werkgelegenheid en sociaal beleid met de lidstaten. EU-initiatieven omvatten het coördineren en monitoren van nationaal beleid, het vergemakkelijken van de uitwisseling van beste praktijken en het uitvaardigen van wetgeving inzake werknemersrechten en socialezekerheidsstelsels. Het werkgelegenheidsbeleid is gebaseerd op **artikel 3, lid 3**, van het [Verdrag betreffende de Europese Unie](#).

- 04** Volgens het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#)¹ moeten de lidstaten en de EU een gecoördineerde strategie voor werkgelegenheid ontwikkelen voor de bevordering van de scholing, de opleiding en het aanpassingsvermogen van de werknemers, alsmede van arbeidsmarkten die soepel reageren op economische veranderingen. De EU *“draagt bij tot een hoog werkgelegenheidsniveau door samenwerking tussen de lidstaten aan te moedigen en hun maatregelen te steunen en, indien nodig, aan te vullen”*². Evenzo is de bevordering van de werkgelegenheid een gemeenschappelijke sociale en werkgelegenheidsdoelstelling die door de EU en haar lidstaten wordt gedeeld³.
- 05** De **jongerengarantie van 2013** en de **versterkte jongerengarantie van 2020** zijn het referentiebeleidskader van de EU om jeugdwerkloosheid en inactiviteit op de arbeidsmarkt aan te pakken. Een meerderheid van de lidstaten heeft hun nationale jongerengarantieregelingen al in januari 2014 gelanceerd.
- 06** Sinds november 2017 wordt de jongerengarantie beschouwd als een sociaal recht. Volgens het vierde beginsel van de **Europese pijler van sociale rechten** (**“actieve ondersteuning bij het vinden van werk”**), hebben *“jongeren binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of het onderwijs hebben verlaten, recht [...] op vervolgonderwijs, een leerling- of stageplaats of een geschikt baanaanbod”*. In het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten van 2021 zijn nieuwe, ambitieuze doelstellingen voor jongeren ingevoerd, zoals het terugdringen van het percentage NEET-jongeren van 15-29 jaar van 12,6 % (2019) tot 9 % in 2030.
- 07** De React-EU- en ESF+-verordeningen vereisen naleving van de aanbeveling van de Raad van 2020 inzake de **versterking van de jongerengarantie** bij het verlenen van steun aan jongeren⁴. Dit houdt in dat de steun een gepersonaliseerde aanpak moet volgen op het gebied van profilering, geïndividualiseerde actieplannen, advies, begeleiding en mentorschap. De steun moet ook tijdig zijn (d.w.z. binnen vier maanden nadat een jongere werkloos is geworden of het formele onderwijs heeft verlaten).

¹ Artikelen 145 en 146 van het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#).

² Ibid., artikel 147.

³ Ibid., artikel 151.

⁴ [Verordening \(EU\) 2020/2221](#), artikel 92, punt b); [Verordening \(EU\) 2021/1057](#), artikel 11.

Rollen en verantwoordelijkheden

- 08** De verantwoordelijkheid voor het werkgelegenheidsbeleid ligt in de eerste plaats bij de lidstaten. De verantwoordelijkheden van de EU op het gebied van werkgelegenheid zijn complementair en vallen onder een **Europese werkgelegenheidsstrategie**. De rollen en verantwoordelijkheden van de Commissie en de lidstaten worden weergegeven in [figuur 1](#).

Figuur 1 | Rollen en verantwoordelijkheden

Commissie

Voert de Europese werkgelegenheidsstrategie voornamelijk uit in het kader van het Europees Semester, namelijk via de werkgelegenheidsrichtsnoeren, de gezamenlijke verslagen over de werkgelegenheid en de nationale hervormingsprogramma's (tot 2023), alsook via de landverslagen en de landspecifieke aanbevelingen.

Monitort de jeugdwerkloosheid via de landverslagen van het Europees Semester die worden gepubliceerd als onderdeel van het "voorjaarspakket" en de landspecifieke aanbevelingen.

Het **directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie (DG EMPL)** is samen met de lidstaten verantwoordelijk voor het plannen van de **financiering** ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid (d.w.z. ESF, YEI, React-EU en ESF+), het monitoren van de uitvoering en het evalueren van en rapporteren over de resultaten en uitkomsten.

Lidstaten (nationaal en/of subnationaal niveau)

Zijn **verantwoordelijk voor de uitvoering van het werkgelegenheidsbeleid**. In het kader van de coördinatie op EU-niveau zijn zij verplicht om jaarlijkse nationale hervormingsprogramma's (NHP's) op te stellen en in te dienen, en hebben zij de politieke verplichting om de landspecifieke aanbevelingen uit te voeren. De nationale parlementen zijn betrokken bij het omzetten van de algemene EU-doelstellingen in nationale doelstellingen, alsook bij het opstellen van de jaarlijkse NHP's (vanaf 2024 zijn de NHP's vervangen door structurele begrotingsplannen voor de middellange termijn).

Binnen het wetgevingskader voor het cohesiebeleid **stellen de lidstaten operationele programma's voor en dienen deze in** bij de Commissie, die deze vervolgens beoordeelt en goedkeurt. De lidstaten moeten de **voortgang uitvoeren, monitoren en daarover verslag uitbrengen**, en de **resultaten** van de door de operationele programma's gefinancierde maatregelen **evalueren**.

Bron: ERK.

Essentiële financiële informatie

- 09** De EU ondersteunt werkgelegenheid voor jongeren, hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en het voorkomen van hun sociale uitsluiting via EU-fondsen als het ESF/YEI 2014-2020, React-EU en het ESF+ en het JTF voor 2021-2027 ([tabel 1](#)).

Tabel 1 | Bedrag (in miljoen EUR) van de geplande EU-financiering per lidstaat in het kader van ESF, React-EU, YEI (interventiecode 103) en ESF+ (interventiegebied 136) voor 2014-2020 en 2021-2027

Lidstaat	ESF	React-EU	YEI	ESF+	JTF
België	58,5	-	128,8	106,2	-
Bulgarije	66,2	-	110,6	292,9	-
Tsjechië	-	-	27,2	38,7	1,1
Duitsland	489,5	47,4	-	541,1	20,7
Estland	-	-	-	8,8	-
Ierland	-	-	136,3	15,7	-
Griekenland	-	-	512,4	686,8	23,0
Spanje	411,7	192,8	2 784,5	1 877,4	2,9
Frankrijk	237,6	33,3	964,5	988,0	-
Kroatië	64,2	-	206,3	279,2	-
Italië	738,7	1 234,7	1 880,2	2 691,2	-
Cyprus	5,3	-	36,3	28,0	-
Letland	-	-	58,0	19,0	-
Litouwen	17,5	-	63,6	43,7	-
Luxemburg	5,6	-	-	1,4	-
Hongarije	503,8	-	99,5	447,7	-
Malta	4,8	-	-	6,0	-
Nederland	-	-	-	-	24,5
Polen	1 179,4	-	539,4	552,9	-
Portugal	-	-	460,3	951,2	-
Roemenië	136,3	-	303,2	673,5	-

Lidstaat	ESF	React-EU	YEI	ESF+	JTF
Slovenië	73,0	-	18,4	9,9	-
Slowakije	-	-	172,3	284,0	10,2
Finland	-	-	-	20,4	-
Zweden	158,5	-	88,3	-	-
Totaal	4 150,5	1 508,2	8 590,1	10 564,0	82,3

Opmerking: Denemarken en Oostenrijk hebben geen financiering uit hoofde van interventiecode 103 en gebied 136 gepland. EU-bedragen worden weergegeven zonder medefinanciering door de lidstaten. Gegevens voor 2014-2020 zijn exclusief het Verenigd Koninkrijk. ESF-gegevens worden weergegeven exclusief React-EU, dat afzonderlijk wordt gepresenteerd. De gegevens die beschikbaar zijn op het dataplatform voor cohesie hebben betrekking op actualiseringen van het programma tot en met december 2023 voor het ESF, React-EU en het YEI, en tot en met oktober 2025 voor het ESF+. Wij hebben geactualiseerde gegevens onderzocht voor de tien operationele programma's die voor deze controle zijn geselecteerd en een belangrijke latere herziening voor een van deze programma's (in Italië) vastgesteld, die in de weergegeven gegevens wordt weerspiegeld.

Bron: ERK, op basis van gegevens uit het dataplatform voor cohesie op 10 februari 2026 en uit het SFC in januari 2026.

Reikwijdte en aanpak van de controle

- 10** Het doel van onze controle was na te gaan hoe het cohesiebeleid heeft bijgedragen tot de ondersteuning van de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt. We beoordeelden hoe het ESF/YEI, React-EU en het ESF+ hebben bijgedragen aan de inspanningen van de lidstaten om jongeren een baan op lange termijn te bieden. Wat het ESF+ betreft, hebben we ons vanwege de trage uitvoering ervan voornamelijk gericht op het wetgevingskader en het ontwerp van maatregelen ter ondersteuning van jongerenwerkgelegenheid. Onze controle bestreek de periode tot december 2025. Het JTF maakte geen deel uit van deze controle.
- 11** Onze controle vormt een aanvulling op onze [eerdere werkzaamheden](#) inzake jeugdwerkloosheid, onder meer in het kader van onze jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring⁵, en bevat informatie over het gebruik van de beschikbare EU-financiering tijdens de programmeringsperioden 2014-2020 en 2021-2027.

⁵ Zie bijvoorbeeld kader 5.5 van ons [jaarverslag 2019](#); kaders 5.2 en 5.5 van ons [jaarverslag 2021](#), en kaders 6.9 en 6.11 van ons [jaarverslag 2023](#).

12 Bij onze controle hebben wij beoordeeld:

- o hoe de Commissie de lidstaten heeft ondersteund om de arbeidssituatie van jongeren te verbeteren met behulp van specifieke strategieën, beleidsmaatregelen en financiering uit hun operationele programma's voor het ESF/YEI (met inbegrip van React-EU) in de periode 2014-2020 en voor het ESF+ in 2021-2027, en hoe zij de resultaten heeft gemonitord;
- o of door de EU gefinancierde maatregelen die door het ESF/YEI (met inbegrip van React-EU) en het ESF+ worden ondersteund, de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt hebben vergemakkelijkt, met inbegrip van de meest kwetsbare groepen.

13 Nadere gegevens over de door ons geanalyseerde bewijsbronnen en onze controleaanpak zijn te vinden in [figuur 2](#). Onze [controlemethodologie](#) is in overeenstemming met de internationale auditstandaarden die zijn uitgevaardigd door de internationale organisatie van hoge controle-instanties (International Organization of Supreme Audit Institutions — INTOSAI).

Figuur 2 | Bewijsbronnen en controleaanpak

Documenten

Toepasselijk rechtskader, werkdocumenten van de diensten van de Commissie, relevante EU-beleidsdocumenten, geselecteerde ESF/YEI-, React-EU- en ESF+-programma's, verslagen en evaluaties van de Commissie en de lidstaten, en verslagen van belanghebbenden (bv. standpuntnota's van vakbonden en andere verslagen van de EU-agentschappen Eurofound en Cedefop, en het Eurydice-netwerk van gegevens over Europese onderwijsstelsels).

Gegevens

Gegevens uit verschillende bronnen, voornamelijk van de Commissie, Eurostat, het opendataplatform voor cohesie, nationale overheden.

Controlebezoeken aan de Commissie en lidstaten

We hebben vraaggesprekken gevoerd met EU-ambtenaren die voornamelijk betrokken waren bij de planning en/of uitvoering van het ESF/YEI, React-EU en het ESF+.

Voor onze controle op lidstaatsniveau bezochten we **Duitsland, Spanje en Italië**. Bij onze selectie hebben we rekening gehouden met de bedragen die in het kader van het ESF/YEI en React-EU voor de periode 2014-2020 zijn toegewezen aan de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt (op basis van interventiecode 103), en hebben we zowel lidstaten met een hoge als met een lage jeugdwerkloosheid meegenomen.

We spraken met:

- ministeries die verantwoordelijk zijn voor het werkgelegenheidsbeleid voor jongeren, beheersautoriteiten van de geselecteerde ESF/YEI-programma's (met inbegrip van React-EU) en ESF+-programma's;
- nationale/regionale openbare diensten voor arbeidsvoorziening;
- coördinatoren van de jongerengarantie;
- andere nationale en regionale autoriteiten en uitvoeringsorganen die betrokken zijn bij het verlenen van steun voor jongerenwerkgelegenheid.

We hebben ook werkgeversorganisaties en vakbonden in elk van de drie lidstaten geraadpleegd.

We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd op basis van de selectie van tien operationele programma's van het ESF/YEI en het ESF+, alsook negen relevante maatregelen (bijlagel) die door het ESF/YEI (met inbegrip van React-EU) werden gefinancierd, drie in elke voor onze controle geselecteerde lidstaat. We hebben deze maatregelen geselecteerd op basis van de hoogste toegewezen bedragen.

90 individuele gevallen

We hebben per lidstaat 30 individuele gevallen onderzocht, d.w.z. jongeren die steun ontvingen in het kader van de geselecteerde maatregelen, om na te gaan of deze steun ertoe heeft geleid dat zij na 18 maanden nog steeds een baan hadden. We hebben deze jongeren willekeurig geselecteerd uit degenen die vanaf 2018 steun hebben ontvangen.

Bijlage II — Gecontroleerde maatregelen in de drie geselecteerde lidstaten

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
DUITSLAND					
2014DE05SFOP010 — Operationelles Programm Nordrhein-Westfalen	<i>Kurs auf Ausbildung</i>	React-EU	37 444 328 (gecontroleerde projecten: 9 822 542)	Andere actief arbeidsmarktbeleid	<i>Kurs auf Ausbildung</i> in Noordrijn-Westfalen was ontworpen ter ondersteuning van jongeren die het risico liepen voortijdig van school te gaan of die al met school waren gestopt. De maatregel bood jongeren ondersteuning en advies, zodat zij met succes konden overstappen op beroepsopleidings- of programma's voor een leerlingplaats.
	<i>Ausbildungsprogramm NRW</i>	ESF	10 352 332 (gecontroleerde projecten: 859 830)	Andere actief arbeidsmarktbeleid	<i>Ausbildungsprogramm NRW</i> in Noordrijn-Westfalen was ontworpen om jongeren te helpen een beroepsopleiding te volgen en sollicitanten te matchen met bedrijven.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
2014DE05SFOP015 — <i>Operationelles Programm Rheinland-Pfalz</i>	<i>Jump</i>	React-EU	4 443 963 (gecontroleerde projecten: 861 446)	Andere actief arbeidsmarktbeleid	<i>Jump</i> in Rijnland-Palts was gericht op jongeren die ondersteuning nodig hadden bij de overgang van school naar werk. Het steunde degenen die problemen ondervonden bij het vinden van een leerlingplaats of een baan. Het programma was bedoeld om deze personen te helpen bij het vinden van een baan op lange termijn door hen diensten te bieden zoals begeleiding, training in zachte vaardigheden en ondersteuning bij het vinden van een baan.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
SPANJE					
2014ES05SFOP007 — <i>Programa Operativo FSE Cataluna 2014 – 2020 (POCAT)</i>	SOC — <i>Ayudas a la contratación para jóvenes</i>	React-EU	125 000 000	Aanwervingsstimulansen	De Catalaanse openbare dienst voor arbeidsvoorziening (SOC) heeft een programma opgezet om bedrijven en arbeidscoöperaties aan te moedigen werkloze jongeren aan te werven. Het aangeboden gesubsidieerde contract kon elk type contract zijn, met uitzondering van contracten voor stages en leerlingplaatsen, en moest een looptijd hebben van minimaal één jaar op fulltime basis. Voorafgaande registratie in het kader van de jongerengarantie werd niet als een subsidiabiliteitscriterium beschouwd.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
2014ES05M9OP001 — <i>Programa Operativo de empleo juvenil 2014-2020 (POEJ)</i>	Steun voor werknemers die onder de arbeidstijdverkorting (ERTE) vallen	ESF/YEI	161 836 287	Maatregel voor het behoud van banen	ERTE POEJ 5 YEI was een flexibiliteitsmaatregel voor bedrijven. Om te voorkomen dat zij tijdens de COVID-19-pandemie werknemers zouden ontslaan, kon het werk — en daarmee de arbeidsovereenkomsten — tijdelijk worden opgeschort of konden de werktijden worden verkort. Jongeren ontvingen betalingen om hun baan te behouden zolang de maatregel van kracht was. De maatregel had betrekking op jongeren die in het kader van de jongerengarantie waren geregistreerd en die als gevolg van COVID-19 in de ERTE-regeling waren geplaatst. Alle deelnemers hadden eerder gewerkt en hadden zich op een bepaald moment in het verleden geregistreerd voor de jongerengarantie en daarvan gebruikgemaakt.

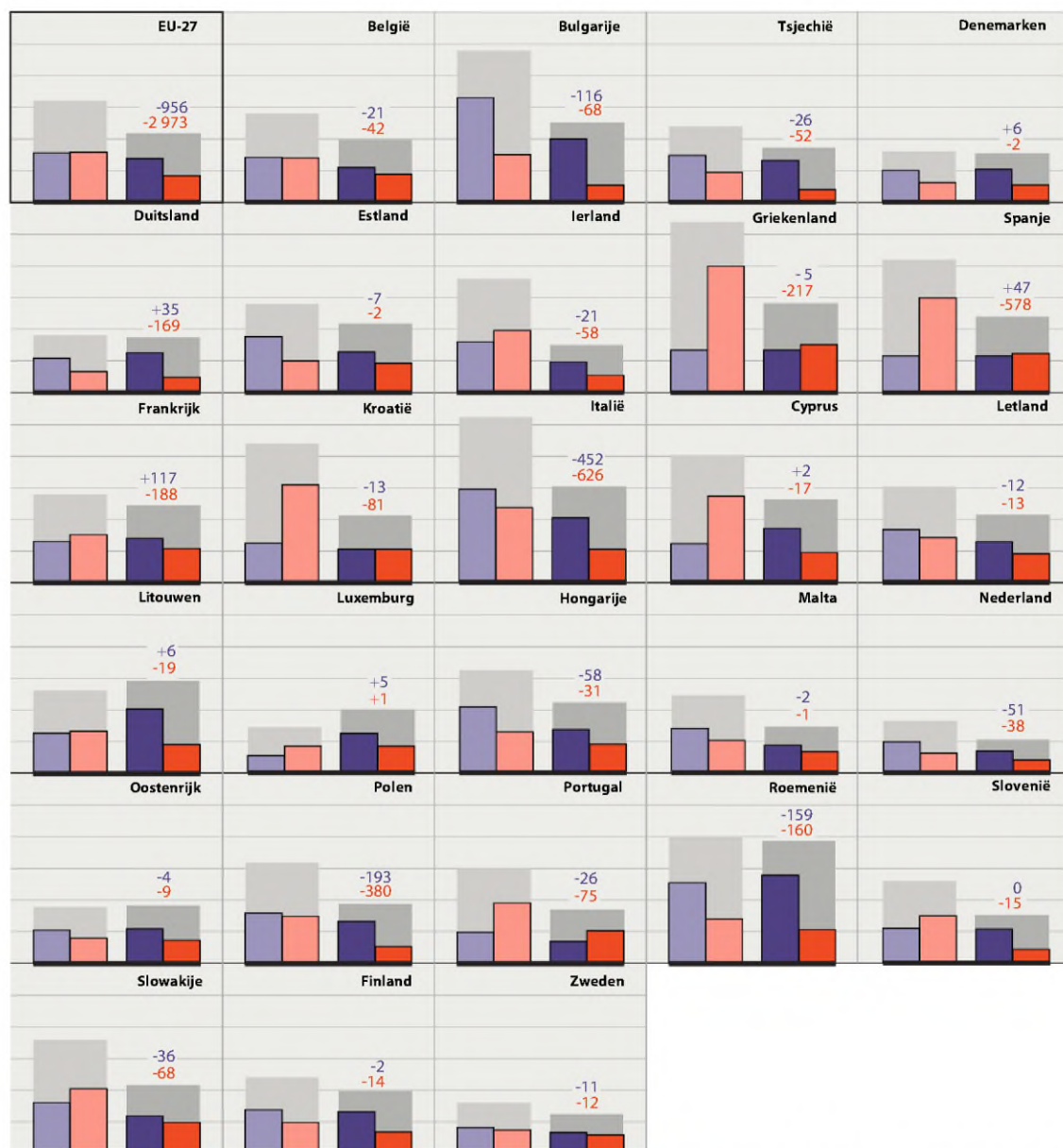
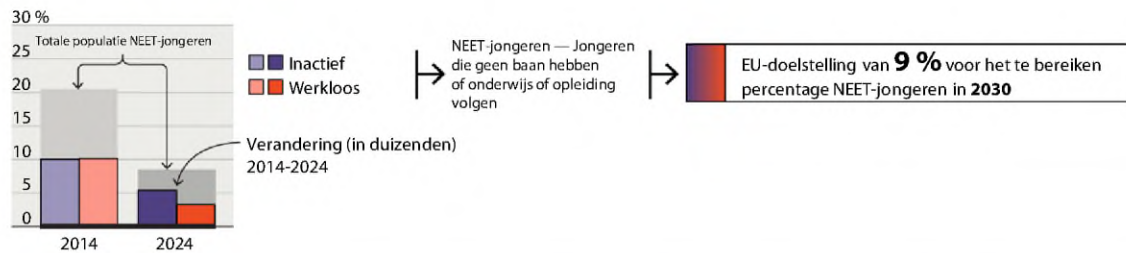
Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
	<i>Empleo joven — La Caixa</i>		12 958 735	Aanwervingsstimulansen	La Caixa ondersteunde de aanwerving van jongeren die waren geregistreerd in de nationale jongerengarantieregeling. De bank subsidieerde de kosten van contracten van jonge werknemers voor een periode van zes maanden bij een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd (tijdelijk dienstverband), of voor maximaal twaalf maanden bij een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
ITALIË					
2014IT05M9OP001 — <i>Programma operativo nazionale FSE Iniziativa occupazione giovani 2014-2020</i>	<i>Accompagnamento al lavoro</i>	ESF/YEI	116 513 738	Andere actief arbeidsmarktbeleid	Maatregel om jongeren te ondersteunen bij hun intrede op de arbeidsmarkt door een persoonlijk traject uit te stippelen dat erop gericht is hen te helpen bij het vinden van werk. Dit was een voorbereidende maatregel of een aanvulling op de andere maatregelen van het programma, waaronder aanwervingsstimulansen. Hoewel deelname aan een van deze maatregelen geen garantie op een baan bood, was het verwachte resultaat een arbeidsverhouding voor onbepaalde tijd of een leerlingplaats.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
	<i>Incentivo Occupazione NEET 2018-2019</i>		104 952 592	Aanwervingsstimulansen	Een stimulans voor particuliere werkgevers die jongeren tussen 16 en 29 jaar aanwerven die als NEET-jongeren waren geclassificeerd en die deel uitmaakten van het jongerengarantieprogramma. De stimulans had betrekking op heel Italië, met uitzondering van de autonome provincie Bolzano.

Operationeel programma	Gecontroleerde maatregel	Financieringsbron	Totaal toegewezen bedrag in miljoen EUR	Soort maatregel	Korte beschrijving
2014IT05SFOP002 — <i>Pon Sistemi di Politiche Attive per l'Occupazione (SPA0) 2014-2020</i>	<i>Esonero Giovani onder 36</i>	React-EU	1 234 684 525	Aanwervingsstimulansen	De maatregel kende werkgevers die in 2021 en 2022 jongeren onder de 36 jaar in vaste dienst namen, een vrijstelling van sociale premies toe voor maximaal 36 maanden; deze termijn werd verlengd tot 48 maanden voor particuliere werkgevers die personeel aanwierven op een locatie of in een productie-eenheid in de volgende regio's: Abruzzo, Molise, Campania, Basilicata, Sicilië, Puglia, Calabrië en Sardinië. In vergelijking met door het ESF/YEI gefinancierde maatregelen is de leeftijdsgrens verlengd van 29 tot 35 jaar.

Bijlage III — Jongeren (15-29 jaar) die inactief zijn en geen werk hebben (in 2014 en 2024), EU en 27 lidstaten

Bron: ERK, op basis van gegevens van Eurostat([edat_lfse_20](#) en [lfsi_neet_a](#)), geëxtraheerd op 8 januari 2026.

Afkortingen

Afkorting	Definitie/verklaring
Cedefop	Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding
ESF(+)	Europees Sociaal Fonds (Plus)
Eurofound	Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden
JTF	Fonds voor een rechtvaardige transitie (Just Transition Fund)
NEET	jongere die geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt
NRP	nationaal hervormingsprogramma
React-EU	herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa
YEI	jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (Youth Employment Initiative)

Verklarende woordenlijst

Term	Definitie/verklaring
Beroepsbevolking	Werknemers, zelfstandigen en werklozen in de werkzame leeftijd, ook wel de “economisch actieve bevolking” genoemd.
Comité voor de werkgelegenheid (Employment Committee)	Het belangrijkste adviesorgaan van de Raad dat de ontwikkelingen op het gebied van werkgelegenheid en werkgelegenheidsbeleid in de lidstaten en de EU als geheel monitort.
Europees Semester	Jaarlijkse cyclus die een kader biedt voor de coördinatie van het economisch beleid van de EU-lidstaten en voor de monitoring van de voortgang.
Europees Sociaal Fonds	EU-fonds voor het creëren van onderwijs- en arbeidskansen en het verbeteren van de situatie van personen die in armoede dreigen te vervallen. Vervangen door het Europees Sociaal Fonds Plus.
Europese pijler van sociale rechten	EU-kader met twintig beginselen voor gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt, eerlijke arbeidsvoorwaarden en sociale bescherming en inclusie.
Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden	EU-agentschap dat informatie, advies en expertise verstrekt op het gebied van het sociaal beleid van de EU op basis van vergelijkende informatie, onderzoek en analyse.
Inactief persoon	Iemand die de werkzame leeftijd heeft, maar niet tot de beroepsbevolking behoort.
Internationale Arbeidsorganisatie	Agentschap van de Verenigde Naties dat zich bezighoudt met arbeidsvraagstukken, en met name met internationale arbeidsnormen.
Interventiegebied	Categorie activiteiten die worden gefinancierd uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds of het Europees Sociaal Fonds Plus in 2021-2027. In de periode 2014-2020 ook wel een “interventiecode” genoemd.
Jongere	In het kader van de jongerengarantie: een persoon tussen 15 en 25 jaar, na 2020 gewijzigd in tussen 15 en 29 jaar.
Jongerengarantie	EU-beleidskader in het kader waarvan jongeren die werkloos worden of het formele onderwijs verlaten binnen vier maanden werk of de mogelijkheid tot het volgen van een opleiding krijgen aangeboden.
Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (Youth Employment Initiative)	EU-programma in het kader waarvan steun wordt geboden aan jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen in regio's met een jeugdwerkloosheid van meer dan 25 %.
Landspecifieke aanbevelingen	Jaarlijks richtsnoer dat de Commissie in het kader van het Europees Semester aan individuele lidstaten verstrekt voor hun macro-economisch, budgettair en structureel beleid.
NEET-jongere	Jongere die geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt.

(Operationeel) programma	Basiskader voor de uitvoering van door de EU gefinancierde concrete acties conform de prioriteiten en doelstellingen die zijn vastgesteld in een partnerschapsovereenkomst tussen de Commissie en de betrokken lidstaat.
Partnerschapsovereenkomst	Overeenkomst tussen de Commissie en een lidstaat of één of meer niet-EU-landen in het kader van een EU-uitgavenprogramma waarin bijvoorbeeld strategische plannen, investeringsprioriteiten of de voorwaarden voor handels- of ontwikkelingssteun zijn vastgesteld.
React-EU	NextGenerationEU-programma waarmee aanvullende financiering wordt geboden voor bestaande cohesiebeidsprogramma's om het herstel na de crisis te ondersteunen en tegelijkertijd de groene en digitale transformatie te bevorderen.
Werkloosheidspercentage	Werklozen als percentage van de beroepsbevolking.

Antwoorden van de Commissie

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2026-15>

Tijdslijn

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2026-15>

Controleteam

In de speciale verslagen van de ERK worden de resultaten van haar controles van EU-beleid en -programma's, of van beheerskwesties met betrekking tot specifieke begrotingsterreinen uiteengezet. Bij haar selectie en opzet van deze controletaken zorgt de ERK ervoor dat deze een maximale impact hebben door rekening te houden met de risico's voor de doelmatigheid of de naleving, de omvang van de betrokken inkomsten of uitgaven, de verwachte ontwikkelingen alsook de politieke en publieke belangstelling.

Deze doelmatigheidscontrole werd verricht door controlekamer II — Investerings ten behoeve van cohesie, groei en inclusie, die onder leiding staat van ERK-lid Annemie Turtelboom. De controle werd geleid door ERK-lid Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, ondersteund door Daniela Morgante, kabinetschef, en Matteo Tartaggia, kabinetsattaché; Maria Eulàlia Reverté I Casas, hoofdmanager; Michele Zagordo, taakleider; Marija Grguric, Ana Diogo en Horst Fischer, auditors. Jennifer Schofield, Luis Ferrer Lopez en Janina Schmidt Maximo verleenden taalkundige ondersteuning. Alexandra-Elena Mazilu verleende grafische ondersteuning.

Van links naar rechts: Alexandra-Elena Mazilu-Dina, Michele Zagordo, Daniela Morgante, Matteo Tartaggia, Carlo Alberto Manfredi Selvaggi en Maria Eulàlia Reverté I Casas.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2026

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in [Besluit nr. 6-2019 van de ERK](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Als algemene regel geldt daarom dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Foto op de omslag: © (JLco) Julia Amaral — stock.adobe.com

Figuur 7 — Spaanse vlag: © [Tarik GOK](#) — stock.adobe.com

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

HTML	ISBN 978-92-849-7594-5	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/1931051	QJ-01-26-024-NL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7595-2	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/9878576	QJ-01-26-024-NL-N

CITEERWIJZE

Europese Rekenkamer, [Speciaal verslag 15/2026](#) “Steun uit cohesiebeleid voor jongerenwerkgelegenheid — EU spant zich in, maar werk aan de winkel om jongeren aan vaste baan te helpen”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2026.

Jongeren aan een duurzame baan helpen is het afgelopen decennium voor veel EU-lidstaten een van de grootste uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid geweest. Om deze uitdaging aan te pakken, heeft de EU een strategisch kader opgesteld en sinds 2014 via het cohesiebeleid ongeveer 25 miljard EUR toegewezen. Wij hebben in de lidstaten een breed scala aan door de EU gefinancierde maatregelen aangetroffen ter ondersteuning van de jongerenwerkgelegenheid, maar deze waren onvoldoende gericht op integratie op de arbeidsmarkt op de lange termijn, en er is weinig informatie beschikbaar over de blijvende effecten ervan. Inactieve jongeren worden geconfronteerd met specifieke belemmeringen bij het betreden van de arbeidsmarkt en blijven moeilijk te bereiken. Wij bevelen aan om de monitoring en evaluatie van de financiering uit het cohesiebeleid voor jongerenwerkgelegenheid te verbeteren, de doeltreffendheid van aanwervingsstimulansen te vergroten en meer gerichte ondersteuning te bieden aan inactieve jongeren.

Speciaal verslag van de ERK, uitgebracht krachtens artikel 287, lid 4, tweede alinea, VWEU.

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Inlichtingen: eca.europa.eu/nl/contact
Website: eca.europa.eu
Social media: @EUauditors

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER

over **Steun uit cohesiebeleid voor
jongerenwerkgelegenheid**

Inhoud

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE.....	2
II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER	3
Aanbeveling 1: Verbeter de monitoring en evaluatie van financiering in het kader van het cohesiebeleid ter ondersteuning van werkgelegenheid voor jongeren.....	3
Aanbeveling 2: Verbeter de doeltreffendheid van door de EU gefinancierde aanwervingsstimulansen voor jongeren en verlaag het risico van buitenkanseffect.....	4
Aanbeveling 3: Verleen gerichtere steun aan inactieve jongeren in het kader van het cohesiebeleid.....	4
III. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER.....	6
1. Vooruitgang bij de uitvoering van het ESF+	6
2. Beschikbaarheid van informatie over de langetermijnresultaten van financiële steun voor werkgelegenheid voor jongeren.....	6
3. Duurzaamheid en impact van steunregelingen in de gecontroleerde lidstaten.....	7

Dit document bevat de antwoorden van de Europese Commissie op de opmerkingen in een speciaal verslag van de Europese Rekenkamer overeenkomstig artikel 265 van het [Financieel Reglement](#) en zal samen met het speciaal verslag worden bekendgemaakt.

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE

Sinds 2013, toen de jeugdwerkloosheid na de economische en financiële crisis recordhoogten bereikte, heeft de Commissie zich ingespannen om de EU-lidstaten te ondersteunen bij het aanpakken van de jeugdwerkloosheid en de niet-deelname van jongeren aan de arbeidsmarkt door middel van een combinatie van beleids- en financieringsmaatregelen.

In 2013 heeft de Raad de aanbeveling inzake de jongerengarantie aangenomen, die een beleidskader biedt om de jeugdwerkloosheid en de niet-deelname van jongeren aan de arbeidsmarkt aan te pakken. De jongerengarantie bevat de aanbeveling dat alle jonge mensen gebruik kunnen maken van een kwaliteitsaanbod van tewerkstelling, voortgezette scholing, een plaats in het leerlingstelsel of stage binnen een periode van vier maanden nadat zij werkloos werden of het onderwijs hebben verlaten. Om de negatieve gevolgen van de COVID-19-pandemie voor jongeren aan te pakken en de jongerengarantie aan te passen aan de veranderende arbeidsmarkt, werd de jongerengarantie in 2020 versterkt. In de versterkte jongerengarantie is de doelgroep uitgebreid van jongeren onder de 25 jaar tot jongeren onder de 30 jaar. Ook werd bijvoorbeeld een nieuwe focus gelegd op preventie en meer aandacht besteed aan het belang van voorlichting van kwetsbare jongeren. Sinds de invoering ervan hebben bijna 57 miljoen jongeren dankzij de regelingen van de jongerengarantie een aanbod voor een baan, vervolgonderwijs, een plaats in het leerlingstelsel of een stage gekregen.

Het cohesiebeleid, met name het Europees Sociaal Fonds (ESF), het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (YEI) en het initiatief voor herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa (React-EU), heeft een sleutelrol gespeeld bij de ondersteuning van het werkgelegenheidsbeleid voor jongeren. In het kader daarvan is en wordt aan de EU-lidstaten aanzienlijke financiering verstrekt om te investeren in maatregelen en structurele hervormingen die de sociaal-economische integratie van jongeren in de hele EU ondersteunen.

In de loop der jaren is de werkloosheid onder jongeren van 15-29 jaar gedaald van meer dan 20 % tot minder dan 12 %. In dezelfde periode is het percentage jongeren dat geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt (NEET-jongeren) gedaald van bijna 16 % tot iets meer dan 11 %.

Tegen deze achtergrond is de Europese Commissie ingenomen met de conclusie van de Europese Rekenkamer dat de Commissie op passende wijze gebruik heeft gemaakt van de instrumenten waarover zij beschikt om de lidstaten te ondersteunen bij hun inspanningen om de jeugdwerkloosheid aan te pakken¹.

De Commissie erkent dat aanwervingsstimulansen goed doordacht moeten zijn om een duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt te bereiken. In de versterkte jongerengarantie staat uitdrukkelijk dat de lidstaten "gebruik [moeten] maken van gerichte en goed doordachte werkgelegenheidsstimulansen"². Ook andere relevante beleidskaders maken dit duidelijk³. Uit de recente publicatie *Meta-Analysis of ESF/YEI Counterfactual Impact Evaluations* bleek dat de gebalanceerde programma-effecten voor verschillende soorten maatregelen het grootst zijn voor

¹ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in de paragrafen 20-25.

² Punt 15 van de [versterkte jongerengarantie](#).

³ Bijvoorbeeld de [Aanbeveling van de Commissie over doeltreffende actieve steun voor werkgelegenheid na de COVID-19-crisis \(EASE\) \(C\(2021\) 1372 final, punt 6](#).

programma's voor werkgelegenheidssubsidies⁴. Dit toont aan dat de door het ESF gefinancierde aanwervingsstimulansen over het algemeen effectief en goed doordacht zijn.

De Commissie heeft de lidstaten ook ondersteund bij hun inspanningen om de meest kwetsbaren beter te bereiken. Ook dit element is in de versterkte jongerengarantie geïntensiveerd en benadrukt.

Tot slot blijft de Commissie zich inzetten om cohesiebeidsprogramma's te evalueren, met inbegrip van programma's gericht op jongerenwerkgelegenheid, om ervoor te zorgen dat de maatregelen doeltreffend zijn en om de economische en sociale voordelen voor jongeren op lange termijn te maximaliseren.

Zij aanvaardt de aanbevelingen in het speciaal verslag.

II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Aanbeveling 1: Verbeter de monitoring en evaluatie van financiering in het kader van het cohesiebeleid ter ondersteuning van werkgelegenheid voor jongeren

De Commissie moet:

- a) gebruikmaken van de follow-upindicatoren die zijn vastgesteld in het kader van indicatoren voor de jongerengarantie om inzicht te krijgen in de resultaten op middellange en langere termijn van de cohesiebeidsmaatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren;***

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2027

De Commissie aanvaardt aanbeveling 1a.

Tegen eind 2027 zal de Commissie de beschikbare follow-upindicatoren die zijn vastgesteld in het kader van de indicatoren voor de jongerengarantie, opnemen in de jaarlijkse syntheseverslagen over het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+).

- b) als onderdeel van de evaluatie achteraf van het ESF+ beoordelen in hoeverre maatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren blijvende effecten hebben, met inbegrip van een analyse waarin het effect van de verschillende soorten steun wordt vergeleken en — op basis van deze beoordeling — de lidstaten ondersteunen bij het verbeteren van gerelateerde maatregelen.***

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2031

De Commissie aanvaardt aanbeveling 1b.

⁴ 17,1 procentpunt tegenover gemiddeld 6,6 procentpunt, zie [Publicatieregister van het JRC — Meta-Analysis of ESF/YEI Counterfactual Impact Evaluations](#).

Overeenkomstig artikel 45 van Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen zal de Commissie uiterlijk op 31 december 2031 een evaluatie achteraf verrichten om de effectiviteit, efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde van elk fonds te onderzoeken. Als onderdeel van deze evaluatie achteraf zal de Commissie overwegingen opnemen over de mate waarin verschillende soorten door de EU gefinancierde maatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor jongeren blijvende effecten hebben gehad. De Commissie zal haar analyse in passende fora, waaronder de in artikel 45, lid 3, genoemde fora, en op haar website bekendmaken.

Aanbeveling 2: Verbeter de doeltreffendheid van door de EU gefinancierde aanwervingsstimulansen voor jongeren en verlaag het risico van buitenkanseffect

De Commissie moet samenwerken met de lidstaten die door de EU gefinancierde stimuleringsmaatregelen voor het aannemen van personeel inzetten ter bevordering van de werkgelegenheid voor jongeren, om te benadrukken dat de focus en de doelstellingen van deze maatregelen duidelijk moeten worden omschreven en goed gericht moeten zijn, en tot doel hebben jongeren duurzaam in de arbeidsmarkt te integreren en het risico van buitenkanseffect te verlagen.

Deze samenwerking kan bijvoorbeeld bestaan uit het verzamelen, analyseren en verspreiden van relevante informatie als beste praktijk, en kan betrekking hebben op de volgende aspecten:

- ***hoe aanwervingsstimulansen kunnen worden gekoppeld aan opleiding op de werkplek die de toekomstige inzetbaarheid van begunstigten vergroot en de vaardigheidskloof verkleint;***
- ***hoe aanwervingsstimulansen kunnen worden gericht op personen die meer moeite hebben om een baan te vinden, bijvoorbeeld door middel van specifieke subsidiabiliteitscriteria of verschillende steunniveaus;***
- ***welke mechanismen kunnen worden ingevoerd om werkgevers aan te moedigen de nettowerkgelegenheid te vergroten en werknemers in dienst te houden nadat de subsidie is afgelopen.***

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2027

De Commissie aanvaardt deze aanbeveling.

Tegen eind 2027 zal de Commissie samenwerken met de lidstaten die werken aan in het kader van het cohesiebeleid gefinancierde werkgelegenheidsmaatregelen voor jongeren, om de kennis en uitwisseling van beste praktijken voor het creëren van doeltreffende aanwervingsstimulansen voor jongeren te bevorderen.

Aanbeveling 3: Verleen gerichtere steun aan inactieve jongeren in het kader van het cohesiebeleid

De Commissie moet:

- (a) in de huidige programmeringsperiode de lidstaten ondersteunen bij hun inspanningen om inactieve jongeren beter te identificeren en hun deelname aan door de EU gefinancierde maatregelen bevorderen, waardoor hun integratie op de arbeidsmarkt wordt vergemakkelijkt;**

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2027

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3a.

Tegen eind 2027 zal de Commissie samenwerken met de lidstaten die werken aan in het kader van het cohesiebeleid gefinancierde werkgelegenheidsmaatregelen voor jongeren, om de kennis en uitwisseling van beste praktijken voor het identificeren en benaderen van inactieve jongeren te bevorderen. Zij zal dit doen in passende fora, zoals het ESF+-Comité en de ESF+-praktijkgemeenschap inzake werkgelegenheid, onderwijs en vaardigheden.

- (b) in het kader van de evaluatie achteraf van het ESF+, mede op basis van de door de lidstaten uitgevoerde evaluaties, beoordelen of de door de lidstaten in de programmeringsperiode 2021-2027 uitgevoerde voorlichtingsactiviteiten succesvol zullen zijn geweest, en**

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2031

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3b.

Tegen eind 2031 zal de Commissie in de evaluatie achteraf van het ESF+ overwegingen opnemen over de effectiviteit van de voorlichtingsmaatregelen die de lidstaten in de programmeringsperiode 2021-2027 hebben genomen.

- (c) op basis van deze beoordeling voorbeelden van beste praktijken verzamelen, analyseren en verspreiden om de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van gerelateerde maatregelen.**

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2031

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3c.

Tegen eind 2031 zal de Commissie voorbeelden van beste praktijken verzamelen, analyseren en verspreiden om de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van maatregelen gericht op jongerenwerkgelegenheid. Zij zal dit doen in passende fora, zoals het ESF+-Comité en de ESF+-praktijkgemeenschap inzake werkgelegenheid, onderwijs en vaardigheden.

III. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER

1. Vooruitgang bij de uitvoering van het ESF+⁵

Hoewel de Commissie het ermee eens is dat de uitvoering van het ESF+ trager verloopt dan in het vorige meerjarig financieel kader, is het uitvoeringstempo aanzienlijk toegenomen. Vanaf de tweede helft van 2024 is de selectie van projecten⁶ sterk versneld, met een stijging van ongeveer 22 miljard EUR tussen juni en december 2024 alleen al (van 27,3 % tot 42,9 %) tot ongeveer 85 miljard EUR in december 2025 (ongeveer 60 %). De sterke toename van het aantal projecten in de pijplijn bevestigt dat de uitvoering ter plaatse een nieuwe impuls heeft gekregen.

Het projectselectiepercentage op het gebied van jongerenwerkgelegenheid van 61 % was eind 2025 iets hoger dan het gemiddelde projectselectiepercentage van het ESF+. Het hogere uitvoeringstempo blijkt ook uit het aantal deelnemers dat met ESF+-financiering is bereikt: dit aantal steeg van 1,4 miljoen eind 2023 tot bijna 16 miljoen eind 2025. Ongeveer 4 miljoen daarvan zijn jongeren tussen 18 en 29 jaar en nog eens 3,6 miljoen kinderen jonger dan 18 jaar.

2. Beschikbaarheid van informatie over de langetermijnresultaten van financiële steun voor werkgelegenheid voor jongeren⁷

In de evaluatie achteraf van het ESF en het YEI⁸ werden de effectiviteit, efficiëntie en EU-meerwaarde bij de ondersteuning van het verbeteren van de resultaten op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociale inclusie beoordeeld. De evaluatie omvatte een analyse van de veranderingen die voortvloeien uit de steun van het ESF en het YEI op micro- en structureel niveau, de bereikte resultaten op langere termijn en een casestudy over steun in het kader van het YEI in de ondersteunende studie⁹. Daarnaast heeft het JRC in zijn onderzoek *Meta-Analysis of ESF/YEI Counterfactual Impact Evaluations* het effect van verschillende soorten steun geanalyseerd, zij het niet specifiek gericht op jongeren.

De Commissie merkt ook op dat de regels voor het prestatiekader, de monitoring en rapportage en de mate van granulariteit van de indicatoren zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen en Verordening (EU) 2021/1057 tot oprichting van het ESF+. Geen van deze verordeningen voorziet in een uitsplitsing van de indicatoren naar leeftijdsgroep. Het kader voor de monitoring van de uitvoering van de jongerengarantie is echter specifiek ontworpen om de relevante leeftijdsgroep 6, 12 en 18 maanden na het verlaten van de

⁵ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in paragraaf 9.

⁶ Totale middelen (met inbegrip van nationale medefinanciering) die aan geselecteerde projecten zijn toegewezen.

⁷ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in de paragrafen 10 en 11, en 49-51.

⁸ *Ex Post Evaluation of the 2014-2020 European Social Fund (ESF) and Youth Employment Initiative (YEI)* | Europees Sociaal Fonds Plus.

⁹ *Study supporting the ex-post evaluation of the 2014-2020 European social fund and youth employment initiative* — Bureau voor publicaties van de Europese Unie.

jongerengarantiemaatregel te monitoren en biedt daarom zeer relevante indicatoren. Uit de gegevens blijkt bijvoorbeeld dat 62,1 % van de jongeren die de jongerengarantie in 2024 hebben verlaten, zes maanden na het verlaten van de maatregel een baan, stage of een plaats in het leerlingstelsel had of onderwijs volgde. De resultaten blijven relatief stabiel wanneer zij 12 en 18 maanden na het verlaten van de jongerengarantie worden bekeken.

Aangezien een aanzienlijk deel van de financiële middelen voor de jongerengarantie afkomstig is uit EU-financiering, geeft het monitoringkader voor de jongerengarantie ook een goede indicatie van het gebruik van EU-financiering.

3. Duurzaamheid en impact van steunregelingen in de gecontroleerde lidstaten

De Commissie merkt op dat het feit dat werknemers ontslag nemen uit een ondersteunde baan niet noodzakelijkerwijs wijst op een mislukking van het programma. In veel gevallen weerspiegelen zij de normale mobiliteit op de arbeidsmarkt, met inbegrip van de overgang naar betere arbeidskansen. Bovendien kunnen de werkgelegenheidstrajecten, hoewel er niet systematisch exitgesprekken werden gevoerd, worden gemonitord aan de hand van administratieve arbeidsmarktgegevens¹⁰.

De Commissie benadrukt dat de Spaanse ERTE-regeling een werkregeling voor de korte termijn is. De regeling is per definitie niet ontworpen als steuninstrument voor de lange termijn. In plaats daarvan is zij bedoeld om banen te behouden tijdens tijdelijke schokken of crises, zoals het geval was tijdens de COVID-19-pandemie¹¹.

De Commissie merkt op dat, zelfs zonder verplichte opleiding en ontwikkeling van vaardigheden, er altijd wordt bijgeleerd op de werkplek. Dit verhoogt de inzetbaarheid van de deelnemers¹².

De Commissie benadrukt dat de vermindering van de voorlichtingsactiviteiten in het ESF+-programma *Giovani, Donne e Lavoro* ook moet worden bekeken tegen de achtergrond van de interventies van regionale programma's die jongeren ondersteunen door middel van veel specifieke maatregelen. Bovendien is het aantal jongeren dat geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt (NEET-jongeren) de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald in Italië, met een dalingspercentage dat aanzienlijk hoger ligt dan het EU-gemiddelde. Tot slot worden er specifieke maatregelen genomen om te voorkomen dat jongeren NEET-jongeren worden. Deze maatregelen omvatten een gerichte en strategische communicatiecampagne om jongeren aan te moedigen deel te nemen aan het ESF+. Dit is een nieuw element, dat in de programmeringsperiode 2014-2020 ontbrak¹³.

¹⁰ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in paragraaf 14.

¹¹ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in kader 3.

¹² Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in paragraaf 68.

¹³ Zie de opmerkingen van de Rekenkamer in kader 11.

de EU-instellingen. Indien u geen berichten meer van ons wenst te ontvangen, kunt u zich op elk moment [hier](#) uitschrijven.